5 ՄԱՅԻՍ 2001 ՇԱԲԱԹ 82 (2286)

Ազգ

Azg
armenian daily

Քոչարյանն ու Ալիեւը Ժնեւում կհանդիպեն հունիսի 15-ին

Ղարաբաղյան կարգավորման Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների 17-րդ հանդիպումը պայմանավորվածության համաձայն տեղի կունենա Շվեյցարիայի Ժնեւ քաղաքում: Գերմանական Լոկկում քաղաքում, ուր մայիսի 2-4-ը տեղի ունեցան «Կայունություն եւ խաղաղություն Կովկասում-Լեռնային Ղարաբաղի օրինակը» թեմայով միջազգային քննարկումներ, ԵԱՀԿ Մխ ամերիկյան համանախագահ Ք. Քավանոն հայտարարեց, որ նախագահներ Քոչարյանն ու Ալիեւը կհանդիպեն հունիսի 15-ին:

Տակավին հայտնի չէ, թե քանի օր կշարունակվեն բանակցությունները: Հայտնի է, ինչպես Քի Վեսթում, այնպես էլ Ժնեւում կօգտագործվի «proximity talks», թարգմանաբար՝ «բանակցություններ մերձակայքում» ձեւաչափը, այսինքն՝ համանախագահներն առանձին-առանձին Հայաստանի եւ Ադրբեջանի նախագահների հետ կբանակցեն տարբեր դահլիճներում՝ փորձելով վիճահարույց հարցերի շուրջ հակամարտող կողմերի միջեւ գտնել համեմատաբար ընդունելի եզրեր: Ակնկալվում է, որ Ժնեւյան բանակցությունների ավարտին ԵԱՀԿ Մինսկի խումբը կողմերին կներկայացնի հակամարտության կարգավորման համապարփակ առաջարկություն:

Հայաստանն ընտրվեց ՄԱԿ-ի մարդու իրավունքների հանձնաժողովի անդամ

ԱՄՆ-ը դուրս մնաց հանձնաժողովից

ՊԵՏՐՈՍ ՔԵՇԻՇՅԱՆ

Չորեքշաբթի օրը ԱՄՆ-ը կորցրեց տեղը ՄԱԿ-ի մարդու իրավունքների հանձնաժողովում: 53 անդամից կազմված այս մարմինն ստեղծվել է 1947 թ. Ժնեւում եւ հետեւում է աշխարհի երկրներում մարդու իրավունքների վիճակին: 1947 թ. ի վեր սա առաջին դեպքն է, երբ որպես մոլորակի գլխավոր իրավապաշտպան հանդես եկող ԱՄՆ-ը դուրս է մնում հանձնաժողովից՝ հայտնվելով Իրանի, Սաուդյան Արաբիայի, Լաովիայի եւ Ադրբեջանի նման «անցանկալի» երկրների շարքում: Նույն օրը հանձնաժողովի կազմում ընտրվեցին եւ վերընտրվեցին 14 անդամներ՝ Հայաստանը, Ավստրիան, Բահրեյնը, Չիլին, Կորեան, Խորվաթիան, Ֆրանսիան, Մեքսիկան, Պակիստանը, Սիեռա Լեոնեն, Սուդանը, Շվեդիան, Տոգոն եւ Ուգանդան:

Քվեարկության ժամանակ Արեւմուտքի պետություններին հատկացված 3 տեղերն զբաղեցրին Ֆրանսիան, Ավստրիան եւ Շվեդիան՝ ստանալով համապատասխանաբար 52, 41 եւ 32 ձայն: 29 ձայն ստացած ԱՄՆ-ը դուրս մնաց հանձնաժողովից: Բահրեյնը, Կորեան, Պակիստանը, Խորվաթիան եւ Հայաստանը նոր անդամներ են, իսկ Չիլին, Մեքսիկան, Սիեռա Լեոնեն, Սուդանը, Տոգոն եւ Ուգանդան տեղեր ստացան, լինելով դրանց միակ թեկնածուները:

ՄԱԿ-ի պաշտոնյաները նշում են, որ քվեարկությունն արտահայտում է ՄԱԿ-ի Տնտեսական ու սոցիալական խորհրդի 53 անդամների տրամադրությունները: Այդ մարմնից է կախված մարդու իրավունքների հանձնաժողովը: Ոչ կառավարական խոշոր կազմակերպություններից մեկի՝ իրավապաշտպանական «Հյումեն Ռայթս Ուոչի» ներկայացուցիչ Ջոաննա Վեշլերը «Ֆիգարո» թերթի թղթակցին հայտարարեց. «Քվեարկությունը ցույց է տալիս հանձնաժողովի անդամների դժգոհությունը մարդու իրավունքների կարեւոր սկզբունքների նկատմամբ ամերիկացիների դիրքորոշումից:

Տես ► էջ 5

Հովվապետական այց Հյուսիսային Ամերիկայի թեմեր

ԷՋՄԻԱԾԻՆ, 4 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսը մայիսի 5-ին կմեկնի Սան Ֆրանցիսկո, որտեղից եւ կսկսվի Վեհափառ հայրապետի հովվապետական անդրանիկ այցը Հյուսիսային Ամերիկայի հայոց թեմեր: Այցի ընթացքում Նորին Սրբությունը ԱՄՆ Արեւմտյան, Կանադայի եւ ԱՄՆ Արեւելյան հայոց թեմերում կնախագահի նաեւ Հայաստանում քրիստոնեությունը պետական կրոն հռչակելու 1700-ամյակին նվիրված թեմական հանդիսությունները:

Ինչպես հայտնում են Մայր աթոռի տեղեկատվության համակարգից, Հայոց հայրապետի առաջին հանգրվանը ԱՄՆ Արեւմտյան թեմն է, ուր Վեհափառ հայրապետը Սան Ֆրանցիսկոյից հետո կայցելի Լոս Անջելես եւ Ֆրեզնո հայաշատ քաղաքներ:

Մայիսի 15-23-ը Ամենայն հայոց հայրապետի օրհնաբեր այցին կարժանանա Կանադայի հայոց թեմը:

Նորին Սրբության հովվապետական այցը կավարտվի մայիսի վերջերին՝ ԱՄՆ Արեւելյան թեմի Նյու Յորք, Վաշինգտոն եւ Նյու Ջերսի քաղաքներում:

Ամենայն հայոց հայրապետը շուրջ մեկամսյա այցի ընթացքում օրհնություն եւ մխիթարություն կբաշխի ամերիկաբնակ հավատավոր հայոց հոտին, կպատարագի հայկական եկեղեցիներում, հանդիպումներ կունենա քույր եկեղեցիների ներկայացուցիչների հետ:

Հռոմի պապը «Պողոս առաքյալի հետքերով» ժամանեց Հունաստան

ԱԹԵՆՔ, 4 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հռոմի Հովհաննես Պողոս երկրորդ պապը երկրի նախագահ Կոնստանտինոս Ստեֆանոպուլոսի հրավերով այսօր այցով Հունաստան ժամանեց «Պողոս առաքյալի հետքերով ուխտագնացության» շրջանակներում, որն այնուհետեւ նրան տանելու է Սիրիա եւ Մալթա: Դա քահանայապետի 93-րդ ուղեւորությունն է Ապենինյան թերակղզու սահմաններից դուրս եւ առաջինը՝ երրորդ հազարամյակում:

Հունաստանի բարձրագույն ղեկավարների՝ երկրի նախագահի, վարչապետի, խորհրդարանի նախագահի եւ ընդդիմության ղեկավարի հետ կայանալիք բանակցությունների ընթացքում Հովհաննես Պողոս երկրորդը քննարկելու է երկուստեք հետաքրքրություն ներկայացնող հարցերը, աշխարհի իրադրությունը:

Ալիեւը առողջ է եւ կմասնակցի ԱՊՀ մոսկովյան գագաթաժողովին

ԲԱՔՈՒ, 4 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ադրբեջանի նախագահի վարչակազմի ներկայացուցիչը հերքել է Հեյդար Ալիեւի առողջական վիճակի վատթարացման վերաբերյալ լուրերը՝ այդ մասին թղթակիցների հարցերը համարելով բարբաջանք եւ հորինվածք: Վարչակազմի ներկայացուցիչն ընդգծել է, որ Հեյդար Ալիեւի հերթական այցը կկայանա, ինչպես որ պլանավորվում էր, հունիսի 1-ին: Այդ օրը Ադրբեջանի նախագահը մտադիր է ժամանել Մոսկվա՝ ԱՊՀ գագաթաժողովին: Հերքելով այդ այցը չեղյալ հայտարարելու լուրերը, վարչակազմի ներկայացուցիչը հայտնել է, որ համապատասխան ծառայություններն արդեն նախապատրաստական աշխատանք են կատարում՝ կապված Ռուսաստանի մայրաքաղաքում առաջիկա հանդիպումների հետ:

Մինչեւ տարեվերջ Հայաստանն ու Ադրբեջանը կարող են հասնել համաձայնության

Ի՞նչ է խորհրդանշում Քի Վեսթը եւ կարգավորման խնդրում ինչո՞ւ կարեւորվեց Իրանի դերը

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Ապրիլի 19-ին ՀՀ-ում ԻԻՀ դեսպանատունն ի պատասխան ՀՀ ԶԼՄ-ների բազում հարցումների տեղեկացրեց, որ «Իրանն ուշադիր հետեւում է Կովկասի իրադարձություններին, այդ թվում Ադրբեջանի եւ Հայաստանի հակամարտության ներկա գործընթացին եւ հարմար պահին կհայտնի իր պաշտոնական դիրքորոշումը»:

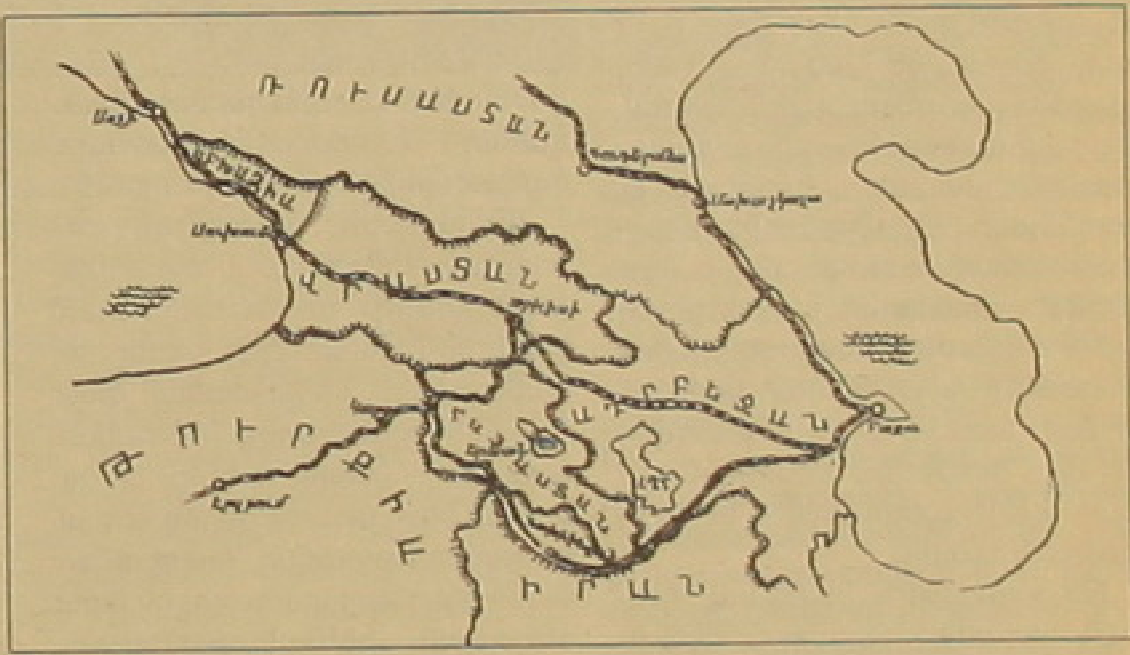

Ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման Քի Վեսթյան բանակցություններում ամենահետաքրքիր եւ որոշ իմաստով սադրիչ պահը Իրանի դերի կարեւորումն էր, ինչը, որքան էլ անակնկալ էր, արվեց Իրանին բանակցություններից դուրս պահելու քաղաքականությունն իրականացնող ԱՄՆ-ի կողմից: ԵԱՀԿ Մխ ամերիկյան համանախագահ Ք. Քավանոն ասաց, որ բանակցությունների արդյունքների մասին ինչ-որ կերպ պետք է տեղյակ պահել Իրանի ղեկավարությանը: Ենթադրաբար, պաշտոնական Թեհրանն արդեն տեղյակ է Քի Վեսթյան բանակցությունների մանրամասներին, ինչը, կրկին ենթադրաբար, տեղի է ունեցել Իրանում Ֆրանսիայի դեսպան Ֆիլիպ դը Սյուրմայի՝ դիվանագիտական առաքելության ավարտին Իրանի իշխանությունների հետ հանդիպումների շրջանակներում, ապրիլի երկրորդ կեսին:

Տես ► էջ 5

Նախատեսվում է Ադրբեջան-Թուրքիա նոր ռազմական համաձայնագիր

ԲԱՔՈՒ, 4 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Մենք մեծ նշանակություն ենք տալիս Թուրքիայի հետ ռազմական համագործակցության զարգացմանը, եւ դա ամենից առաջ նպատակամղված է տարածաշրջանի ու նախեւառաջ Ադրբեջանի անվտանգության ապահովմանը»,-այդ մասին հայտարարել է Ադրբեջանի պաշտպանության նախարար Վիլայաթ Գուլիեւը: Մեկնաբանելով Թուրքիայի զինուժերի գլխավոր շտաբի նյութատեխնիկական ապահովման ծառայության պետ Խ. Տոլոնի՝ վերջերս Բաքու կատարած այցը, նախարարը նշել է, որ ժամանակ առ ժամանակ Բաքու են ժամանում տարբեր երկրների զինվորական պատվիրակություններ, եւ դա չի կարելի դիտել որպես Հայաստանի հետ անհապաղ պատերազմ սկսելու նախանշան: «Բայց, բնականաբար, Թուրքիայի հետ մեր դաշնակցային հարաբերությունները մյուս պետությունների համեմատությամբ առաջնային են: Թուրքիան այն երկիրն է, որը լիովին պաշտպանում է Ադրբեջանին ղարաբաղյան հակամարտության մեջ եւ ընդունում է հիմնախնդրի լուծման՝ Ադրբեջանի ժողովրդի կողմից ընտրված ուղին», ընդգծել է Վ. Գուլիեւը: Նա չի բացառել Ադրբեջանի եւ Թուրքիայի միջեւ ռազմական համագործակցության վերաբերյալ նոր համաձայնագրի ստորագրման հնարավորությունը:

«Ահաբեկչության կազմակերպիչը, դրդիչը, օժանդակողն ինքը՝ պետական իշխանությունն է»

Ամբաստանյալը այսպես է հիմնավորում հոկտեմբերի 27-ին կատարած իր ոճրագործությունը

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Ն. Հունանյանը մայիսի 4-ի դատական նիստում հիմնավորեց իրենց կողմից այդ քայլին դիմելու, իր խոսքով, «Հոկտեմբերի 27»-ի գաղափարի ծագման» պատճառները: Ամբաստանյալը հայտնեց, որ 99 թ. օգոստոսի վերջին եկել է մի եզրակացության, որ քաղաքակիրթ, օրինական լուծումների ճանապարհը փակված է, եւ ժողովրդի ապրելու իրավունքը պաշտպանելու միակ ճանապարհը ուժի դեմ ուժ դնելն է: «Այսինքն՝ տիրող հանցավոր իշխանության դեմ ապստամբելը, եւ այդ ապստամբության կազմակերպիչը, դրդիչը, օժանդակողն ինքը՝ պետական իշխանությունն է», հայտնեց ամբաստանյալը միտինգային ելույթի տեմպով: Ն. Հունանյանի ասելով, հանրապետությունում տիրող «մտքի համատարած քաոսին, ազգակործան մղձավանջին վերջ տալու միակ ելքը ապստամբության ճանապարհն է համարում»:

Իսկ մինչ այդ մտածում էր աշխատանքի անցնել պետական օղակում եւ այդ ճանապարհով ինչ-որ բան անել, չի ստացվել: Նրա ասելով, այդ տարբերակի հետ առանձնապես հույս էլ չի կապել այն պատճառով, որ «հակահայ հանցագործ իշխանությունների մեջ իր նմանների համար տեղ չկա»: Քաղաքական կազմակերպություն ստեղծելու ճանապարհով վերափոխման հասնելը նույնպես չի ստացվել, նրա ասելով, համախոհները նշել են, որ Հայաստանում ստեղծված բռնության եւ ահաբեկչության քաղաքական մթնոլորտում, որտեղ պետական ամբողջ կառույցը վերածվել է 100 տոկոսանոց կոռումպացված մի համակարգի, ինչ կազմակերպություն էլ ստեղծես, միեւնույն է, ընտրություններում ճնշումներով եւ կեղծիքներով դուրս կմղեն: Տեսնելով, որ քաղաքական կազմակերպություն ստեղծելն անհնար է, մտածել է այլ ճանապարհ որոնել եւ ի վերջո հանգել է ապստամբության մտքին:

Տես ► էջ 2

Ռ. Քոչարյան. «Պետք է գտնել գործունեության ճիշտ հավասարակշռությունը»

Նախագահի հանդիպումը քաղաքապետի եւ համայնքների ղեկավարների հետ

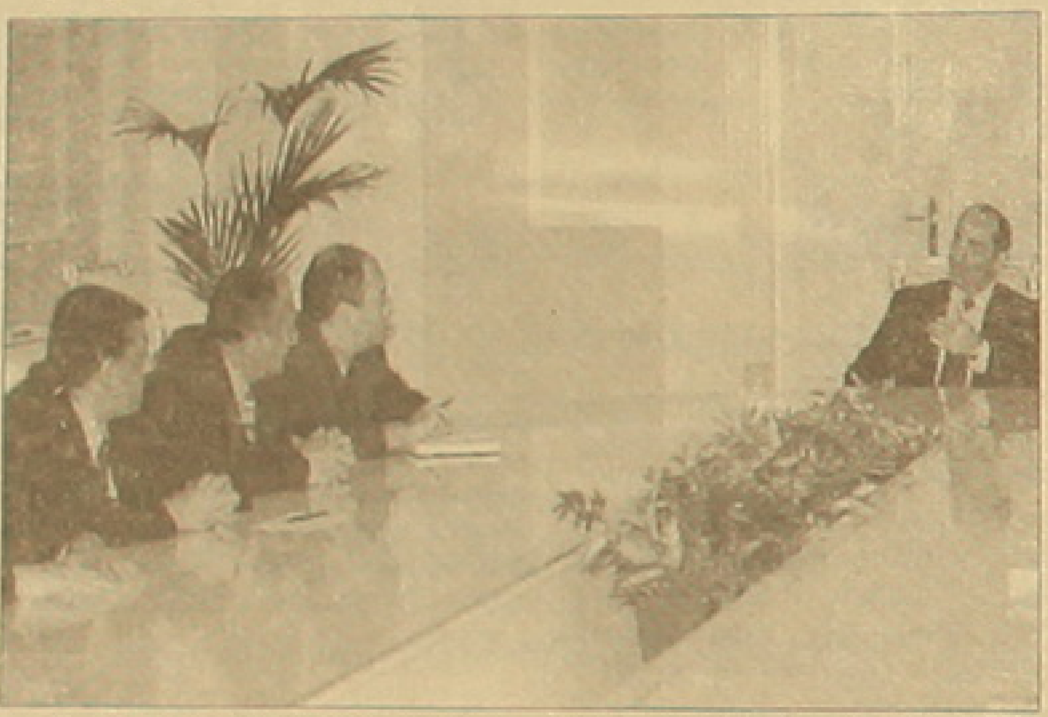

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը երեկ հանդիպում է ունեցել Երեւանի քաղաքապետի եւ թաղային համայնքների ղեկավարների հետ, տեղեկացնում է ՀՀ նախագահի մամուլի գրասենյակը:

Նշելով, որ քաղաքապետի պաշտոնը նշանակովի է, եւ նա կոչված է իրագործելու կառավարության տարածքային քաղաքականությունը, իսկ թաղապետներն ընտրվում են եւ իրականացնում տեղական ինքնակառավարումը, Ռոբերտ Քոչարյանն ասել է, որ պետք է կարողանալ գտնել այդ երկու մարմինների գործունեության ճիշտ հավասարակշռությունը: Նա նշել է, որ այդ հարցը ներառված է նաեւ սահմանադրական բարեփոխումների փաթեթում: Հանրապետության նախագահն ընդգծել է, որ կողմնակից է ապակենտրոնացման քաղաքականությանը եւ գտնում է, որ համայնքային հարցերով պետք է լիարժեքորեն զբաղվեն համայնքները: Նրա խոսքով, կան ժողովրդի առօրյա կյանքին առնչվող մի շարք խնդիրներ, որոնք տեղերում շատ ավելի արդյունավետ եւ օպերատիվ կլուծվեն:

Թաղապետների կարծիքով, Երեւան քաղաքում տեղական ինքնակառավարումը կայացել է եւ վերջին ժամանակահատվածում քաղաքապետի ու համայնքների ղեկավարների արդյունավետ համագործակցությունը դրա վկայությունն է:

Հանդիպման ընթացքում շահագրգիռ քննարկում է ծավալվել համայնքների առջեւ ծառացած խնդիրների վերաբերյալ: Նշվել է, որ համայնքների ֆինանսական ծանր վիճակի պատճառով պետական գնումների մասին օրենքի կիրառումից հետո առաջացել են որոշակի դժվարություններ: Հանդիպման մասնակիցները կարեւորել են նաեւ տեղական ինքնակառավարման մասին օրենքի կատարելագործումը:

Համայնքների ղեկավարները պատրաստակամ են հանրապետության նախագահին ներկայացնել տեղական ինքնակառավարման արդյունավետության բարձրացման, համայնքների խնդիրների վերաբերյալ իրենց առաջարկությունները:

Ռոբերտ Քոչարյանը թաղապետների անմիջական խնդիրն է համարել խրախուսել, նպաստավոր պայմաններ ստեղծել ներդրումների, բիզնես ծրագրերի համար: «Գործարար ծրագրեր ներգրավելու առումով համայնքների միջեւ առողջ մրցակցություն պետք է լինի», ընդգծել է նա:

Ուղղում

«Ազգի» մայիսի 4-ի համարի «Գերմանիայում քննարկում են Ղարաբաղյան հիմնահարցը» տեղեկատվության մեջ հեռախոսի անհստակ լսելիության պատճառով տեղ են գտել մի շարք անճշտություններ, որոնց համար խմբագրությունը հայցում է ընթերցողների ներողամտությունը: Լոկկումում կոնֆերանսն անցկացվել է մայիսի 2-4-ը, եւ, բնականաբար, մայիսի 4-ի հաղորդագրության մեջ նշված «երեկ ավարտվեցին»-ը ճիշտ չէ: Որքան մեզ է հայտնի, համանախագահող երկրների բանագնացներից պրն Գայարը ներկա չէր: Ինչ վերաբերում է մասնակիցներին ընդհանրապես, ապա ներկայությունն ակնհայտ շատ գունեղ էր՝ Հայաստանից եւ Ադրբեջանից հրավիրված էին ոչ միայն «բացառապես ընդդիմադիր շրջանակի ներկայացուցիչներ», ինչպես գրվել էր «Ազգում», այլեւ տարբեր երեսի հակամարտության հետաքրքրվող անհատներ՝ կառավարող շրջանակներից, ինչպես ԼՂՀ ԱԳ նախարարի օգնական Արմինե Ալեքսանյանը, ԳԴՀ-ում ՀՀ եւ Ադրբեջանի դեսպանները եւ այլք, տարածաշրջանում գործունեություն ծավալող հասարակական կազմակերպություններից, հակամարտություններով զբաղվող դիտորդներ, փորձագետներ, լրագրողներ: Վերջիններիս մեջ չկար «Կոմերսանտի» աշխատակիցը, ինչպես նշում էր «Ազգի» երեկվա հաղորդագրությունը, իսկ հիշյալ թերթի հրապարակած «Քի Վեստում շահել է միայն ԱՄՆ-ը» ենթադրությունը, «իսկ Ռուսաստանը պարտությո՞ւն է կրել» մեր կողմից է որպես հարց ներկայացվել պրն Կազիմիրովին: Ինչ վերաբերում է Դավիթ Շահնազարյանին, նրա՝ մեզ հետ ունեցած զրույցն անխափար կներկայացնենք «Ազգի» առաջիկա համարներում առանց մեր վերաբերմունքն արտահայտելու:

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ,
Լոկկում

«Հայկական նախագիծ»՝ «ջրային պատերազմի» սկի՞զբ

Հարցնում է ադրբեջանական «Էխո» թերթը

«Արաքսի վրա հիդրոկայանի, ջրամբարի եւ պոմպակայանի կառուցումը բխում է նաեւ Ադրբեջանի շահերից» վերնագրով **«Ազգի»** մայիսի 3-ի հրապարակումը, որտեղ պարզաբանումներ է տվել «Հայկական նախագծի» հեղինակ, ՀՕՒՎ փոխնախագահ Հարություն Առաքելյանը, ադրբեջանական մամուլում արտատպվել եւ լուրջ արձագանք է ստացել: Մասնավորապես «Էխո» պարբերականը մայիսի 4-ի համարում «Հայկական նախագիծ»՝ «ջրային պատերազմի» սկի՞զբ» հոդվածում լրագրող Նուրանին արել է հետեւյալ մեկնաբանությունը. «Քանի դեռ «Հայկական նախագիծը» միայն գաղափար էր, դրան կարելի էր եւ ուշադրություն չդարձնել, սակայն այժմ, երբ խոսք է գնում Իրանի հետ ՀԷԿ-ի կառուցման մասին, արդեն բավականին լուրջ է»:

Խնդիրը ՀԷԿ-ի, ջրամբարի կամ պոմպակայանի մասին չէ: Դրանք, անկախ Ադրբեջանի ցանկություններից, խանդից կամ նախանձից, մոտակա տարիներին իրականություն են դառնալու: Խնդիրն այն է, որ ադրբեջանական մամուլը, որն իր հերթին արտահայտում է իշխանությունների տրամադրությունները, Հայաստանին եւ Իրանին, չգիտես ինչու, համարում է Ադրբեջանին թշնամի պետություններ: Մինչդեռ իրականությունն այլ է. Իրանը Նախիջեւանին մատակարարում է էլեկտրաէներգիա, Ադրբեջանին՝ լայն սպառման ապրանքներ, նույն Ադրբեջանը Վրաստանով Հայաստանից ներկրում է մեծ քանակությամբ կարտոֆիլ եւ ծխախոտ: Բաքուն իրեն թշնամի համարող երկու հարեւաններից ստանում է լույս եւ սնունդ: Անշուշտ, մենք եւս պետք է ակնկալենք Ադրբեջանից համեմատաբար էժան գներով նավթ, սեւ ձկնկիթ, այլ ապրանքներ: Մեր կարծիքով, եւ դա է վկայում համաշխարհային փորձը, պատերազմի մեջ գտնվող երկու երկրներ, որոնք համագործակցում են տնտեսության եւ առեւտրի ոլորտներում, համեմատաբար հեշտությամբ են լուծում քաղաքական խնդիրները: Ադրբեջանում պետք է հասկանան, որ Հայաստանը խաղաղասեր պետություն է, տարածաշրջանի երկրների հետ նրա համագործակցությունն ուղղված չէ երրորդ երկրի դեմ: Մասնավորապես Արաքսի վրա ՀԷԿ-ի կառուցումից Ադրբեջանը, Թուրքիան եւ Վրաստանը միայն շահ են ստանալու: Հայաստանն ունի էլեկտրաէներգիայի ավելցուկ, դրա մի մասը մատչելի գներով վաճառում է եղբայրական Վրաստանին: Արաքսի ՀԷԿ-ը շահագործելու դեպքում Հայաստանը էլեկտրաէներգիա կտրամադրի Նախիջեւանին: Այնպես որ, պետք չէ խանդել: Վերջ ի վերջո այս տարածաշրջանում խաղաղություն հաստատվելո՞ւ է, թե՞ ոչ: Հայաստանը չի ցանկանում ոչ ցամաքային, ոչ օդային, ոչ ջրային եւ ոչ ստորգետնյա պատերազմ:

Ճ. Հ.

«Ահաբեկչության կազմակերպիչը, դրդիչը, օժանդակողն ինքը՝ պետական իշխանությունն է»

Սկիզբը էջ 1

Մինչ հոկտեմբերի 27-ի գործողությունների նախնական ծրագիրը ներկայացնելը, նա իր կատարածի մի քանի հիմնավորումներ ներկայացրեց պետական վիճակագրական եւ սոցիոլոգիական տվյալները վկայակոչելով, որով փորձում էր հիմնավորել իր ասած՝ Հայաստանի օրհասական վիճակը: Այն է՝ բնակչության 70 տոկոսը Հայաստանից հեռանալու ցանկություն է հայտնել, տղամարդկանց կենսաթոշակային տարիք է սահմանվել 62-ը, միաժամանակ, նրա ասելով, նույն վիճակագրական տվյալներով՝ կյանքի միջին տեւողությունը նույնպես 62 տարի է: Հայաստանի արտաքին պարտքը մոտենում է 1 մլրդ դրամի, վտանգված է ազգի վերարտադրողականությունը, գործազուրկի կարգավիճակ ստանալը բոլորին չէ մատչելի եւ այլն:

Ամբաստանյալը հայտնեց, որ այս ուղղությամբ կատարած իր մանրակրկիտ ուսումնասիրությունները գրավոր կներկայացնի դատարանին, իսկ երեկ եղածին ավելացրեց նաեւ նոր ձեւավորված կառավարության եւ խորհրդարանի գործունեության մասին իր տեսակետները, շեշտելով, որ ոչ մի հույս չէր կապում նրանց հետ: Հիմնավորումն այն է, որ 99 թ. մայիսից հետո ձեւավորված նոր իշխանությունը «որեւէ հստակ եւ գործնական քայլեր չէր արել այդ եւ տասնյակ վտանգների առաջն առնելու համար, ընդհակառակը՝ Վազգեն Սարգսյանի կառավարության որոշումով օգոստոսի ամսին թանկացվել են մի շարք ապրանքներ, որը հաստատվել է ԱԺ արտահերթ նիստով»:

Ամբաստանյալին հատկապես դուր չէր եկել 99 թ. հոկտեմբերին Մ. Նահանգներից վերադառնալուց հետո Վազգեն Սարգսյանի հաստատակամությունը՝ բաշխիչ ցանցերը վաճառելու: Ն. Հունանյանի համոզմունքով, համաձայնությունը կայացվել էր ընդամենը մի քանի տասնյակ միլիոն վարկ ստանալու համար: Նրան վրդովեցրել է հատկապես Վ. Սարգսյանի դիրքորոշումը նախկին իշխանությունների վերաբերյալ՝ «պետք է ամեն ինչ մի կողմ դնել, սկսել նոր, մաքուր էջից»: «Ստացվում է, որ այդ նոր իշխանությունը հների համար պահպանիչ պատնեշի դեր է ստանում: Այս ամենը հաստատվում է նաեւ Վ. Սարգսյանի բազմիցս արված այն հայտարարություններով, որ էնվերից ու Թալեաթից չտարբերվող վանոներն ու լեւոններն իր ընկերներն են»: Ահա այս բոլորը տեսնելուց, լսելուց, ուսումնասիրելուց եւ վերլուծելուց հետո 99 թ. օգոստոսի վերջին եկել է մի եզրակացության, որ այլ ճանապարհ չկա:

Վերադառնալով կոնկրետ գործողության ծրագրին, ամբաստանյալը հայտնեց, որ սկզբնական շրջանում մտածում էր գրավել կառավարության շենքը եւ վարչապետին ստիպել ուղիղ եթերի հնարավորություն ընձեռելով՝ ժողովրդին հավաքել շենքի առջեւ ու նրանց ճնշմամբ հասնել կառավարության հրաժարականին: Ուսումնասիրել է կառավարության շենքի ելքերն ու մուտքերը, վերհիշել ներքին կառուցվածքը, հաշվարկել ուղիղ եթերի հնարավորությունը եւ եկել այն եզրակացության, որ շենք մտնելուց եւ գրավելուց հետո կպահանջվի եւս 3-4 ժամ, մինչեւ որ հեռուստատեսային շարժական կայանը նորից հասնի հրապարակ եւ ի վիճակի լինի ուղիղ եթեր պահպանելու, հրաժարվել է այդ մտքից: Այնուհետեւ կենտրոնացել է ԱԺ մտնելու եւ իր մտահղացումներն այնտեղ իրագործելու տարբերակի վրա, հաշվի առնելով չորեքշաբթի օրը, երբ կառավարությունն իր ամբողջ կազմով ներկայանում էր հարցուպատասխանին: Նրա ասելով, ԱԺ շենք մտնելն իր համար անհամեմատ ավելի հեշտ էր, քան կառավարության շենքում լինելը:

Մշակել է ԱԺ շենքը գրոհելու գործողության ծրագիրը՝ նախապես ուսումնասիրելով նիստերի դահլիճի հսկողությունը, վարչապետի թիկնապահների ներկայությունը, անվտանգության եւ ներքին գործերի աշխատակիցների զինված կամ անզեն լինելը: Ծրագրել է հնարավորինս անաղմուկ մտնել շենք եւ վարչապետի ներկայությունը դահլիճում պարզելուց հետո վերջնականապես որոշել իրենց անելիքը: Իսկ եթե իրավիճակը նպաստավոր չլիներ, վարչապետը դահլիճում չլիներ, պիտի ետ դառնային ու հեռանային շենքից: Ներս մտնելուց օդ էին կրակելու եւ բոլորից պահանջելու պառկել, դադարեցվելու էր դահլիճ ելք ու մուտքը, այնուհետեւ Վազգեն Սարգսյանից, ՆԳ նախարար Սուրեն Աբրահամյանից եւ ԱԱ նախարար Սերժ Սարգսյանից պիտի պահանջեին հրահանգ տալ բանակին, ՆԳՆ-ին եւ ազգային անվտանգությանը մուտք չգործել ԱԺ տարածք: «Սա պիտի արվեր այն նկատառումով, որ ավելի ուշ, երբ սկսվեր ժողովրդի գալը, ըստ մեր ծրագրի, նրանց չխոչընդոտեին»: Ամբաստանյալն ավելացրեց, որ դրանից հետո պիտի պահանջեին ուղիղ հեռուստաեթեր, ժողովրդին բացատրեին իրենց կատարածի իմաստը եւ կոչ անեին գալ ԱԺ՝ միասնաբար որոշելու երկրի հետագա ճակատագիրը: Ավելի ուշ ԱԺ պետք է կանչեին հանրապետության նախագահին եւ ժողովրդի հետ պահանջեին Վազգեն Սարգսյանի հրաժարականը վարչապետի պաշտոնից, իրեն էլ նշանակեին ժամանակավոր կառավարության ղեկավար:

Ն. Հունանյանի ասելով, զենքերի հայթայթումը շատ պատահական խոսակցությունով է սկսվել, երբ մեկ անգամ ամբաստանյալ Էդիկ Գրիգորյանի հետ այլ հարցով այցելել են նրա ծանոթ, ամբաստանյալ Աշոտ Կնյազյանին: Զրույցի ժամանակ նրանից հետաքրքրվել է զենք հայթայթելու մասին՝ 7-10 ինքնաձիգ: Վերջինս խոստացել է 3 հատ գտնել, եւ մի քանի օրից գործնական խոսակցություն է տեղի ունեցել արժեքի մասին՝ յուրաքանչյուրը 300 դոլարով: Ամբաստանյալը հայտնեց, թե այդ պահին գումար չունեին, նախնական վճարել է ուրիշից պարտք վերցված 200 դոլար եւ մոտ 3 լիտր օծանելիք, 600 դոլար էլ պետք է վճարեին հետագայում:

Զենքի հարցը որոշակիացնելուց հետո ավելի ռեալ ուսումնասիրություն է սկսել ԱԺ տարածքում սեպտեմբերի 9-ից սկսած: Բոլոր այցելությունների ժամանակ անցագրերը ստացել է հեռուստատեսության աշխատակից Տիգրան Նազարյանին դիմելով, վերջինս էլ ԱԺ լրատվական ծառայության աշխատակից Անուշի միջոցով անցագրեր է իջեցրել: Նախնական ուսումնասիրություններից մեկի ժամանակ իր հետ եղել է նաեւ Էդիկ Գրիգորյանը: Հոկտեմբերի 6-ին Ա. Կնյազյանը եւ Էդիկ Գրիգորյանը զենքերը տարել են Ն. Հունանյանենց բնակարան, սակայն, վերջինիս ասելով՝ ոչ Կնյազյանը, ոչ էլ Գրիգորյանը չգիտեին իր մտադրության մասին: Ա. Կնյազյանին սկզբից եւեթ ասել է, որ զենքերը Ջավախք տանելու համար են, իսկ Է. Գրիգորյանը ծանոթ էր իր նախնական մտահղացումներին: Ն. Հունանյանը նշեց, թե ինքը երբեք չի թաքցրել իշխանությունների նկատմամբ ունեցած իր վերաբերմունքը, սակայն երբեք չի ասել, որ պետք է սպանել եւ զավթել իշխանությունը, այլ՝ «ազգովին ոտքի ելնենք եւ ամենավճռական ձեւով պաշտպանենք մեր ապրելու իրավունքը»:

Դատական հաջորդ նիստը տեղի կունենա երկուշաբթի օրը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն
/ հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն
/ հեռ. 529353
Apple Macintosh
համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

ԸՆԹԱՑԻԿ

Իրար հանդուրժում են, որովհետեւ կայունություն է պետք

«Քաղաքացիական ծառայության մասին» օրինագիծը՝ լարված ական

Երկրի քաղաքական ուժերն ստիպված են համակերպվել, որ քաղաքական մեծամասնություն հանդիսացող «Միասնություն» դաշինքը շարունակում է իր անորոշ գոյությունը: Չնայած դաշինքի վրա նրանց գործադրած ճնշումներին, որոնք «Միասնությանը» պարտավորեցնում էին հստակ կողմնորոշվել՝ պահպանվո՞ւմ, թե՞ լուծարվում է դաշինքը, մեծամասնության երկու կողմերն էլ ընդհանուր պատասխան ունեն. «Միասնության» պառակտումը երկրի ներքաղաքական դաշտում նոր անկայունության կհանգեցնի:

Հիմնավորումն առավել կոնկրետ դրսեւորում ստացավ Նախագահի՝ Միացյալ Նահանգներից վերադառնալուց հետո, երբ Քոչարյանն առաջ քաշեց ամեն գնով երկրում կայունություն ապահովելու գաղափարը:

Եթե նկատի առնենք, որ ներկայումս իշխանության կրողը դաշինքն է, ապա միանգամայն բնական է, որ եւ ՀՀԿ-ն, եւ ՀԺԿ-ն պիտի փորձեն ինչ-որ կերպ լուծում գտնել առաջացած սկզբունքային բարդությունների համար: Թերեւս ամենանպատակահարմար ճանապարհը ժամանակավորապես փոխադարձ մեղադրանքների եւ հարաբերությունների ճշտման գործընթացը, որը բավականին հիվանդագին էր ընթանում, սառեցնելն էր: Նախ դա թույլ կտա կառավարությանը գործել առանց էական մտավախությունների, գոնե արտաքնապես դաշինքը գործուն ցուցադրել, եւ որ կարեւորն է՝ ներքին կարգով առավել քաղաքակիրթ ձեւով որոշել՝ ի վերջո արժե՞ շարունակել համատեղ գործունեությունը, թե՞ դաշինքն արդեն սպառել է իրեն:

Այս տարբերակում առավել շահագրգռված կողմը ՀՀԿ-ն է, որը եւ ստանձնեց «հրադադարի» նախաձեռնությունը: Դա ակնհայտ դարձավ, երբ ՀՀԿ ղեկավար Անդրանիկ Մարգարյանը պարզորոշ հասկանալ տվեց, թե տարբերակում չի դրվելու՝ ո՞ր քաղաքական ուժն է պատասխանատու էներգետիկ ոլորտում գերկորուստների համար: Այսինքն ՀԺԿ-ն եւ նրան սատարող ուժերն այլեւս թիրախ չէին հանդիսանալու: Քիչ ավելի ուշ ՀՀԿ-ն հստակ արտահայտեց, որ դա արվում է միմիայն կայունության ապահովման նպատակով:

Ենթադրելով ձեւավորված մթնոլորտից, այնպիսի տպավորություն է ստեղծվում, թե կարկատած կայունությունը հնարավոր կլինի պահպանել առնվազն մինչեւ հունիսի վերջը: Բանն այն է, որ այդ ամսվա կեսին Ժնեւում սպասվում է չափազանց կարեւոր բանակցություն՝ կապված ղարաբաղյան կարգավորման հետ, մյուս կողմից Սահմանադրությամբ ԱԺ գարնանային նստաշրջանն ավարտվում է հունիս ամսվա երկրորդ շաբաթը: Առաջինը պարտավորեցնում է պահպանել անդորրը, երկրորդը հնարավորություն է ստեղծում առժամանակ հետածգել ներդաշինքային խնդիրների կարգավորումը՝ երկարաձգելով «Միասնության» գոյությունը:

Սակայն այս պահին արդեն առկա է պայթուցիկ ական, որը գործողության դնելուց հետո իրավիճակը կարող է կտրուկ փոփոխվել:

Խոսքը վերաբերում է «Քաղաքացիական ծառայության մասին» օրենքի նախագծին: Օրինագիծն արդեն հաստատվել է կառավարության կողմից, նույնն է թե՝ Հանրապետական կուսակցության: Մինչդեռ վերջինիս դաշնակից ժողովրդական կուսակցությունը պարզապես անընդունելի է համարում նախագիծն այս տեսքով խորհրդարան ներկայացնելն անգամ: ՀԺԿ-ական պատգամավոր Ստեփան Զաքարյանի խոսքերով, «Այն ձեւով, ինչպես ներկայացված է օրինագիծը, անընդունելի է: Մենք 20-ից ավելի առաջարկություններ ենք ներկայացրել: Այդ նախագծի մի քանի կետեր խախտում են մեր Սահմանադրությունը: Օրինակ, նախագահին տրված լիազորությունները չեն բավարարում օրենքն ընդունելու համար: Եթե այդ կետերը փոխվեն, եւ եթե հանձնաժողովի որոշումը որոշիչ չլինի, օրենքը հնարավոր կլինի ընդունել: Այս սկզբունքային հարցերի կողքին կան նաեւ կարեւոր այլ պահեր, որոնք պետք է հստակեցվեն. ձեւավորվելիք խորհուրդը, նրա անդամներն ի՞նչ կարգավիճակ ունեն. եթե քաղաքացիական ծառայող են, օրենքում այդ մասին գրված չէ, եթե քաղծառայող չեն, ապա ի՞նչ են: Մտահոգում է նաեւ այն, որ ընդամենը մի խորհուրդ պիտի որոշի բոլոր բնագավառների ճակատագիրը: Հարց է առաջանում, թե այդ ի՞նչ հանճարեղ մարդիկ պիտի լինեն, որ որոշեն եւ արդյունաբերության բնագավառի, եւ մշակույթի ոլորտի կադրերի հարցը»:

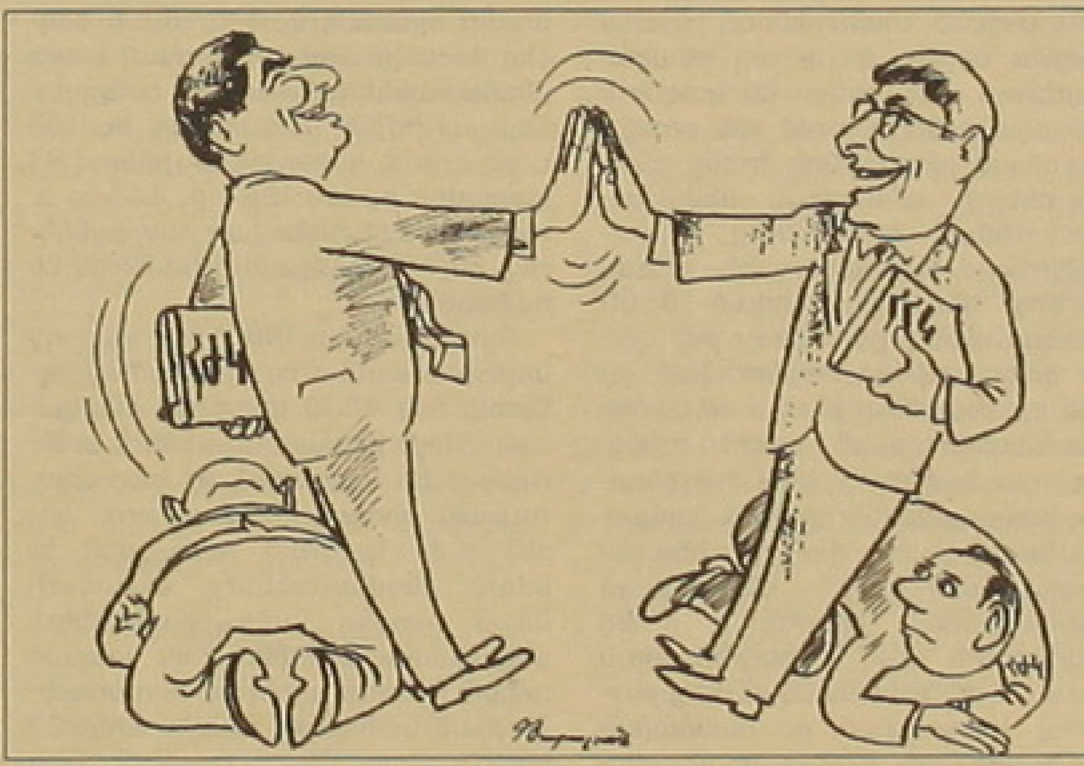

Նման դիրքորոշումը ցույց է տալիս, որ խորհրդարանական քննարկումների ընթացքում «Միասնության» երկու թեւերը դարձյալ տարակարծություն են դրսեւորելու, եւ դարձյալ սկսվելու է մեծամասնության նոր ճգնաժամ: Ընդ որում խոսվում էր, որ հնարավոր է հարցի քննարկումը ԱԺ օրակարգում դրվի հենց հաջորդ եռօրյայի ընթացքում: Այդ դեպքում ընդհանրապես որեւէ կայունության ապահովման մասին չէր կարող խոսք գնալ:

Ամենայն հավանականությամբ հարցը քննարկման չի դրվի նշված ժամանակահատվածում: Ի վերջո այս խորհրդարանի համար, մեղմ ասած, անծանոթ չէ օրակարգային հարցերի քննարկումը հետաձգել մեկուկես տարի, ինչը կատարվեց Կոմկուսի խմբակցության առաջարկված սահմանադրական փոփոխությունների մասին նախագծի հետ: Նստաշրջանի ավարտին մեկ ամիս է մնացել, այնպես որ հեշտ ու հանգիստ «Քաղաքացիական ծառայության մասին» օրինագիծը «կքնեցվի»՝ հնարավորություն տալով կողմերին շարունակել որդեգրած քաղաքականությունը: Սակայն մինչեւ ե՞րբ...

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Ղեկին քարտ՝ հարկատուներին

ԼՂՀ հարկային տեսչությունում տեղի ունեցած հերթական խորհրդակցությանը հրավիրվել էին նաեւ հանրապետության տարբեր գերատեսչությունների ղեկավարներ: Քննարկվեց ԼՂՀ համախմբված բյուջեի նկատմամբ պետական փակ բաժնետիրական ընկերությունների հարկային պարտավորությունների կատարման ընթացքը:

Ներկայացնելով ոլորտում առկա իրավիճակը, հարկային տեսչության պետ Հակոբ Ղահրամանյանը նշեց, որ հանրապետության տարածքում գործող ավելի քան հարյուր ՊՓԲԸ-ներ այսօրվա դրությամբ պետբյուջեին պարտք են 300 մլն դրամ: Նա զգուշացրեց խորհրդակցությանը ներկա ՊՓԲԸ-ների ղեկավարներին, որ եթե մեկ ամսվա ընթացքում չվճարվեն հարկերը, ապա հարկային ծառայությունները ստիպված կլինեն համապատասխան միջոցներ ձեռնարկել անբարեխիղճ հարկատուների նկատմամբ: Ի պատասխան որոշ տնտեսական ղեկավարների այն պատճառաբանության, թե իրենց էլ այլ սուբյեկտներ են պարտք, գլխավոր հարկատուն պարզաբանեց, որ հարկային ծառայությունները սուբյեկտների հարաբերություններում ծագած խնդիրների լուծման պարտավորություն չունեն: Իսկ եթե սուբյեկտների միջեւ կան չվճարված պարտքեր, որն էլ պատճառ է դառնում հարկերը չմարելուն, ապա թող հարցը լուծեն դատական կարգով: Ըստ գլխավոր հարկատուի՝ մայիսի 20-ից հետո հարկային մարմինները պետական փակ բաժնետիրական ընկերություններում կսկսեն ստուգումներ, եւ այնժամ կպարզվի, թե ինչքանով են նպատակային օգտագործվում ֆինանսական միջոցները: Նա չբացառեց, որ ստուգումն ի հայտ կբերի ոչ միայն հարկերից չարամտորեն խուսափելու, այլեւ յուրացման դեպքեր:

ԼՂՀ գլխավոր դատախազի առաջին տեղակալ Արամայիս Ավագյանն իր ելույթում հույս հայտնեց, որ բանը չի հասնի դատախազության միջամտությանը: Իսկ եթե, այնուամենայնիվ, բացահայտվեն քրեորեն հետապնդելի արարքներ, ապա դատախազական մարմինները կգործեն օրենքի ողջ խստությամբ:

Հարկատուներն այս նախազգուշացումն ընդունեցին միանշանակ լռությամբ:

ՆԵԼԻՇԵ ԱՐՇԱԿՅԱՆ
Ստեփանակերտ

Բաժնետերերին ստվերից լույս աշխարհ բերելը դժվար գործ է

Արժեթղթերի շուկայի կայացման ճանապարհի խոչ ու խութերը

Երբ անցյալ տարի երկար քննարկումներից հետո ընդունվեց ՀՀ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» օրենքը, քննադատները պնդում էին, թե անհրաժեշտությունն ամենեւին էլ չկար, շուկան պետք է լինի ինքնակարգավորվող, որ օրենքով հսկայական լիազորություններ են տրվելու համանուն հանձնաժողովին՝ ի վնաս սեփականատերերի ու ազատ շուկայի: Օրենքի ջատագովներն էլ հակառակն էին պնդում՝ շուկան պետք է ունենա կարգավորման հստակ մեխանիզմ, եւ դա պետք է իրականացնի կառավարության լիազոր մարմինը: Բազմիցս են նշվել նպատակները՝ արժեթղթերի շուկայում հաշվետու թողարկողները պետք է հասարակության համար լինեն թափանցիկ, շուկայի համար՝ կանխատեսելի, ներդնողների համար՝ վստահելի: Օրենքի ընդունումից հետո մի քանի անգամ հայտարարվել է, երեկ էլ «Ազգի» հետ զրույցում հանձնաժողովի նախագահ Է. Մուրադյանը նորից պնդեց, որ 2001 թվականին արդեն արդյունքները շոշափելի կլինեն, սակայն, ակնհայտ է, որ շուկայի կայացումը դժվարին ճանապարհ է անցնում, կան բազմաթիվ խոչընդոտներ, որոնք պետք է հաղթահարեն ոչ միայն իրականացնողները, այլեւ բաժնետիրական ընկերությունները կամ տնտեսվարող սուբյեկտները:

Ընդամենը 6 ընկերություն է գրանցել իր արժեթղթերը

Հանձնաժողովի նախագահի կարծիքով այս տարվա լավագույն արդյունքը կլինի ՀՀ-ում առկա մոտ 1350 բաց բաժնետիրական ընկերություններից մոտ 400-ի գրանցումը, այսինքն՝ «ստվերից լույս աշխարհ բերելը»: Ըստ պրն Մուրադյանի, գործընթացը սկսվում է ընկերությունների գրանցմամբ, ինչը ընկերությունների ու նրանց բաժնետերերի մասին տեղեկությունների բացահայտման գործընթացի սկիզբն է, որին պետք է հետեւի ԲԸ-ների պարբերաբար ընթացիկ հաշվետվությունների տրամադրումը հանձնաժողովին: Մի խոսքով՝ գրանցումով ընկերությունն արդեն իր ողջ գործունեությամբ դառնում է բաց ու թափանցիկ:

ԲԸ-ները բաժանվել են երեք խմբերի՝ 50 մլն դոլարից ավելի զուտ ակտիվներ եւ 50-ից ավելի բաժնետերեր ունեցող, 25 մլն-ից ավելի եւ 5 մլն-ից ավելի: Առաջին խմբի գրանցման ժամկետը մինչեւ այս տարվա հունիսի մեկն է, երկրորդ խմբի պարտադիր գրանցման ժամկետը՝ մինչեւ 2002 թվականի հունվարի մեկը, իսկ մնացածներինը՝ 2002-ի հունվարի մեկից հետո: Այսօր գրանցման ընթացքի մեջ են 160 ընկերություններ, որոնք հայտնի են եւ ծանուցվել են հանձնաժողովի կողմից, բայց կան նաեւ դեռ չբացահայտված ընկերություններ, որոնց թիվը, հանձնաժողովի նախագահի մոտավոր հաշվարկներով, ունի «մոտ 20 տոկոսի շեղում»: Այսօրվա դրությամբ հանձնաժողովում ու Հայաստանի ֆոնդային բորսայում գրանցված ընկերություններն ընդամենը 6-ն են («Հայէկոնոմբանկ», «Արդշինբանկ», Երեւանի թիվ 6 հացի գործարան, «Կրեդիտ-Երեւան բանկ», «Տուր-կապ» եւ «Բազալտ-Զրվեժ»): Եվս 27 ընկերություններ արժեթղթերի հրապարակային վաճառքի նպատակով ազդագիրը ներառող գրանցման հայտարարագրեր են ներկայացրել: Այս տեմպերով շարունակվելու դեպքում կկատարվե՞ն արդյոք հանձնաժողովի կանխատեսումները, ամեն դեպքում ակնհայտ է, որ ԲԸ-ների գրանցման (կամ հաշվետու թողարկողների) գործընթացը հեշտ չի ընթանում: Ամենավառ ապացույցը, թերեւս, երեկ հանձնաժողովում տեղի ունեցած լսումներն էին:

Տնտեսվարողների անտեղյակությունն ու հանձնաժողովի օրինապաշտությունը

Առաջին հայացքից այնպիսի տպավորություն կարելի էր ստանալ, թե արժեթղթերի հանձնաժողովը դատարան է, իսկ հրավիրված մեկ տասնյակից ավելի տնտեսվարողները՝ մեղադրյալներ: Է. Մուրադյանն ամբողջ ընթացքում ստիպված էր ժամանակ առ ժամանակ հիշեցնել օրենքի հարկադիր կատարման այս կամ այն դրույթը եւ լուսաբանել օրենքը, բացատրել ու պարզաբանել: Ծանուցված ընկերությունների ներկայացուցիչները, չնայած հանձնաժողովի պնդումներին, թե մասնակցել են հանձնաժողովի անցկացրած լուսաբանական սեմինարներին, երեւում էր, որ հիմնականում անտեղյակ էին օրենքից, գրանցման համար պահանջվող փաստաթղթերի ձեւակերպումից: Է. Մուրադյանը մի քանի անգամ հորդորեց հավաքվածներին լուրջ մոտենալ խնդրին, քանի որ գրանցման ժամկետներում չտեղավորվելն ու թերի փաստաթղթերը կարող են լրջագույն հետեւանքներ ունենալ, ինչպես նաեւ՝ լրջագույն նյութական կորուստներ՝ մինչեւ 3600 դոլարի տուգանքներ: Սակայն մինչեւ տուգանքներ կիրառելը հանձնաժողովը օրենքով վարչական տույժեր է կիրառում կամ կարգադրություններ, իսկ դրանք անելուց առաջ լսում ու քննարկում է ներկայացվող միջնորդությունները, պարզ ասած՝ թողարկողների արդարացումները: Ընդունվեց միայն մեկ միջնորդություն՝ «Պոմպեր» ԲԲԸ-ին հաշվետու թողարկողի կարգավիճակից ազատելու համար, մնացած ընկերությունների միջնորդությունները մերժվեցին միեւնույն կարգադրությամբ՝ «30-օրյա ժամկետում ավարտել փաստաթղթերի ներկայացումն ու գրանցման գործընթացը, վերացնել խախտումներն ու թերությունները՝ դրանք այլեւս չկրկնելու պայմանով»: Մյուս հիմնական խնդիրը աուդիտի եւ, ընդհանրապես, պահանջվող փաստաթղթերի տրցակն ամբողջացնելու համար անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների բացակայությունն էր. Երեւանի ժամացույցների գործարանի տնօրեն Օ. Հակոբյանի խնդրանքը՝ եւս 60 օր ժամանակ տալու (քանի որ ձեռնարկությունը գրանցման համար ֆինանսական միջոցներ չունի), հանձնաժողովը, օրենքի դրույթներից ելնելով, մերժեց: Է. Մուրադյանը չհամաձայնեց տնտեսվարողներից մեկի այն մտքին, թե հանձնաժողովը կարող է օրենքը կամայականորեն մեկնաբանել: Ավելին, ինչպես մեզ հետ զրույցում պնդեց, հանձնաժողովի իրավասությունները դեռ մի բան էլ սահմանափակ են: Ընդհանրապես, հանձնաժողովի նախագահի կարծիքով, քանի որ շուկայի կարգավորումը լավ ընկալված չէ հասարակության կողմից, կա անտեղյակություն ու օրենքի չիմացություն, հանձնաժողովը ստիպված է մեղմ վերահսկում իրականացնել, բայց ապագայում մոտեցումները շատ ավելի խիստ կլինեն: Իսկ մինչ այդ հանձնաժողովին սպասում են լուրջ ու դժվարին աշխատանք եւ արժեթղթերի շուկայի կայացման ճանապարհի խոչ ու խութերի հաղթահարում:

ՎԱՅՈՒՆ ՄՈՒՔՈՅԱՆ

ԱՂԵՏԻ ԳՈՏԻ

Հաշվառված անօթեւան ընտանիքների թիվը չի պակասում

Ավերիչ երկրաշարժից անցած 12 տարիների ընթացքում Գյումրիում բնակարան է ստացել մոտավորապես 9,5 հազար անօթեւան ընտանիք: Իսկ դեռեւս դրան սպասող հաշվառված ընտանիքների թիվն արդեն 2-3 տարի է 14-14,5 հազարից չի իջնում: Ստացվում է, թե քաղաքում ամեն տարի մի քանի հարյուր բնակարան է հանձնվում, բայց անօթեւանների թիվը դրանից չի պակասում: Թերեւս հաշվի առնելով նաեւ այս հանգամանքը, քաղաքապետարանի բնակարանների հաշվառման եւ բաշխման բաժինը վերջին ամիսներին համապատասխան հանձնաժողովի միջոցով ծավալուն աշխատանք է կատարել հերթագրվածների ճշգրտման, ըստ էության նոր փաստագրում իրականացնելու ուղղությամբ: Հերթագրվածներից հանվել է կրկնվող, նախկինում արդեն բնակարան ստացած, բայց ցուցակում մնացածների շուրջ 2000 անուն: Բայց եւ այդ ընթացքում ստացվել է 2000-ից ավելի նոր դիմում: Քաղաքապետարանի հիշյալ բաժնի պետ Դանիել Դարբինյանի նոր տվյալներով քաղաքում այժմ հաշվառված է 14.681 անօթեւան ընտանիք: Ըստ բաժնի պետի, այս թիվը եւս վերջնական չէ եւ ենթակա է փոփոխման: Նախ՝ որ այժմ երկրորդ փուլով նոր վերահաշվառում է կատարվում ԲԸՏ-ներում, որոնք առավել մոտ են կանգնած բնակչությանը եւ ավելի իրազեկ են նրանց տվյալներին: Եվ երկրորդ, քանի որ առայժմ բնակարաններ են տրամադրվում կանոնակարգով սահմանված 1-8-րդ կետերով արտոնություններ ունեցողներին, իսկ կանոնակարգում այդպիսի կետերի թիվը հասնում է 30-ի, կարող են լինել որոշ թվով ընտանիքներ, որոնք հետին կետերում գտնվելու կամ ինչ-ինչ այլ պատճառներով դեռ դիմում չեն ներկայացրել:

Հաշվառման ըստ հնարավորին ճշգրտությանը խանգարող հանգամանք է դարձել նաեւ մի էական տարբերությունն աղետի գոտու անօթեւան բնակիչներին բնակարանների հատկացման նախկին կարգի եւ կառավարության 1999 թ. հունիսի 10-ի 432-րդ որոշմամբ սահմանված նոր կարգի միջեւ: Եթե մինչեւ երկու տարի առաջ բնակարաններ հատկացվում էին ՀՀ կառավարության 371-րդ որոշմամբ սահմանված կարգով, ըստ ընտանիքի անդամների առկա թվի, եւ ընտանիքի բազմանդամության դեպքում կատարվում էր նույն կազմից դիցուք մինչեւ 4 ընտանիքի (նոր առաջացածներով) առանձին հերթագրում, ապա 432-րդ որոշմամբ բնակարան կարող է տրվել նախկինում զբաղեցրած սենյակների թվից ոչ ավելի: Այսինքն՝ քաղաքացուն վերադարձվելու է միայն երկրաշարժի պահին կորցրածը, իսկ այսքան տարիների ընթացքում ընտանիքի բնական աճը, նրա կազմից նոր ընտանիքների առաջացումը հաշվի չեն առնվում: Բացի թվականորեն զգալի կամ բազմապատիկ աճած եւ նոր ինքնուրույն միավորների բաժանված ընտանիքների բնակարանային խնդիրը չլուծելուց, որի պատճառով արդեն գյումրեցի տասնյակ աղետյալ ընտանիքներ հրաժարվել են տրամադրված անհամապատասխան բնակարանից, գործողության մեջ դրված նոր կարգը բարդություններ է ստեղծում նաեւ հին դիմումների վերահաշվառման ու հաշվարկի հարցում:

Ինչեւէ, Գյումրիում երկրաշարժից աղետյալ ավելի քան 14,5 հազար ընտանիք տակավին անտուն է: Քանի՞ տարում հնարավոր կլինի նրանց այս կամ այն չափով ապահովել բնակարաններով, եթե քաղաքի շինվերականգնմանը տրամադրվող գումարների տարեցտարի ավելացմամբ հանդերձ այդպես էլ էականորեն չի ավելանում եւ 1000-ի սահմանին չի հասնում այստեղ տարվա ընթացքում շարք մտնող բնակարանների քանակը: 1997 թ. քաղաքում կառուցվել է 789 (ամբողջ մարզում՝ 853) բնակարան՝ հաշված նաեւ անհատական բնակելի տները: 1998-ին հանձնվել է 750, 1999-ին՝ 233 (բյուջեի ճաքի պատճառով), 2000 թ.՝ 730 բնակարան: Ճիշտ է, անցյալ տարի նաեւ փորձնական կարգով, ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության միջոցով առաջին անգամ գյումրեցի 225 ընտանիքների տրամադրվեցին բնակարանների գնման վկայագրեր, իսկ 2001-2002 թթ. իրականացվելիք հիմնական ծրագրով քաղաքում ու աղետի գոտում այլ բնակավայրերում այդպիսի վկայագրեր են տրվելու շուրջ 3 հազար ընտանիքի: Բայց սա ընդամենը օժանդակող ծրագիր է եւ ինքնին խնդրի լուծման այլընտրանք լինել չի կարող:

Իսկ բնակարան ստացածներից շատերը զրկված են դրանց սեփականաշնորհման իրավունքից

Գյումրիում, Ախուրյանում, ինչպես նաեւ աղետի գոտու այլ բնակավայրերում, մեծ տոկոս են կազմում այն բնակիչները, որոնք չեն օգտվել պետական բնակֆոնդի իրենց բնակարանների անհատույց սեփականաշնորհման իրավունքից: Մարզկենտրոնում, մասնավորապես երկրաշարժից հետո կառուցված 9500 բնակարանների ընդհանուր թվի գրեթե կեսը սեփականաշնորհված չէ: Սրա պատճառները թերեւս առանձին ուսումնասիրության կարիք ունեն: Այդ պատճառներից կամ խոչընդոտող հանգամանքներից մեկը Համաշխարհային բանկի վարկով շինարարական ամրացման ենթարկված բնակարանների խնդիրն է, որոնց բնակիչների վրա, ի տարբերություն մյուս բոլոր ֆինանսական աղբյուրներով կառուցված ու հանձնված բնակարանների տերերի, պարտավորություն է դրված տարիների ընթացքում վճարել բնակարանի հաշվեկշռային արժեքի 25 տոկոսը: Միայն դրանից հետո այդ բնակիչներն իրավունք կունենան դիմելու սեփականաշնորհման համար: Փաստորեն պետությունն անհասկանալի մի տրամաբանությամբ իր քաղաքացիների մի մասին (այն էլ՝ սոցիալապես առավել խոցելի խմբերից) զրկել է անհատույց սեփականաշնորհման՝ նույն պետության օրենքով բոլորին տրվող հնարավորությունից: Ի դեպ, նրանց պարտադրված գումարը տեղ-տեղ մոտավորապես հավասար է այդ բնակարանների այսօրվա շուկայական արժեքին: Մանավանդ հայտնի է, թե դրանք, կառուցված լինելով ՀՀ կառավարության 1994 թ. 444-րդ որոշմամբ նախատեսված պայմաններով, ինչքան պակասություններով են հանձնված:

Գյումրիում կա 1800, իսկ ամբողջ աղետի գոտում, որոշ չճշտված տվյալներով, մոտ 4000 այդպիսի բնակարան: Տեղի իշխանություններն անհարժեշտ են համարում, որ կառավարության հիշյալ որոշման որոշ կետեր ուժը կորցրած ճանաչվեն եւ նման բնակարանները մյուսների նման առանց նախապայմանների սեփականաշնորհվեն: Իսկ անցած ամսին Գյումրի այցելած քաղաքաշինության նախարար Դավիթ Լոքյանը հեռուստատեսային ելույթում հավաստեց նաեւ հանրապետության ղեկավարության դրական տրամադրվածությունը: Հարցը նախապատրաստվելու եւ ներկայացվելու է Ազգային ժողովի քննարկմանը: Մնում է հուսալ, որ առանց ուշացման այդպես էլ կլինի, իսկ խորհրդարանն իր քվեարկությամբ մարդկանց կվերադարձնի ՀՀ քաղաքացու նրանց խլված իրավունքը:

ԳԵՂԱՄ ՄԿՐՏՉՅԱՆ,
Գյումրի

ԼՈՌԻ

Սոցիալական թնջուկ

Դիմումը

Մի լոռեցի, որը կյանքում հեծանիվ էլ չի ունեցել, հետաքրքրվում է, թե ինչու են իր նոպասը կտրել:

– Քո վրա ավտո կա գրած,ասում է տեսուչը:

«Լավ ա գիր ու թուղթ չէ», մտորում է լոռեցին, ապա ասում.

– Էդ ո՞վ ա ասել:

– Կոմպյուտերը:

Լոռեցին մի պահ ակնապիշ նայում է սեղանին դրած համակարգչին, տեսուչից թուղթ ու գրիչ է ուզում եւ գրում հետեւյալ դիմումը. «Կոմպյուտերին՝ լոռեցի Խորենից: Կամ ավտոս տուր, կամ՝ նոպասս: Քվիթ»:

Անտեղյակություն

Լոռեցի Խորենը վերջապես ստանում է իր փայ օգնության ալյուրը (կեցցե՝ կոմպյուտերը), տանում տուն, կշռում եւ նկատում է, որ բավականին թեթեւ է:

Վերադառնալով խանութ դիմում է վաճառողին եւ հերթապահ տեսուչին.

– Էս ծեր կշեռքը խարաբ տեղ ունի:

– Ո՞նց թե...

– Պակաս եք քաշել:

– Պակաս չէ, ֆեռի: Չգիտե՞ս, որ ամերիկյան ու մեր քաշերի մեջ տարբերություն կա: Նրանցը էլբիտս ա, մերն ընդամենը՝ կըլգը: Բա՞...

Աշադրություն

Հերթական նոպասն ստանալով, լոռեցի Խորենը մտնում է շուկա, գնում ոսկյա մի զույգ ականջօղ, ուղեւորվում տուն, պատից ցած է բերում որսորդական հրացանը, գցում ուսը եւ դուրս գալիս:

Փողոցում հանդիպում է ընկերոջը:

– Էս ո՞ւր ըսենց, Խորեն, հագածկապած, ուրախ-զվարթ...

– Զոքանչիս ծնունդն ա: Օղեր եմ առել, տանում եմ նվիրեմ:

– Էդ թոփ-թուֆանգն ինչի՞ ես սալակդ գցել:

– Բա ականջները չծակե՞մ, նոր...

ՆԿԱՏԵՑ ՈՒ ԳՐԱՌԵՑ

ՎԱՐԴԳԵՍ Հ. ԲԵԸԻԲՅԱՆԸ
Վանաձոր

Գյումրու մանվածքային ֆաբրիկան կվերագործարկվի եւ կաշխատի հայկական բամբակով

Երեւի շատերի համար նորություն լինի, որ Արարատյան դաշտավայրում նորից բամբակ է մշակվում: Առայժմ՝ 300 հեկտարում: Այդ հումքով նախատեսվում է աշխատեցնել Գյումրու մանվածքային ֆաբրիկան, որի փորձնական վերագործարկումը սպասվում է մոտ օրերս: Տարիների ընդմիջումից հետո թեթեւարդյունաբերական այս ձեռնարկության առայժմ մասնակի վերածնունդը հնարավոր է դարձել հայաստանցի եւ սփյուռքահայ մի խումբ ձեռներեցների ջանքերով: Ֆաբրիկայի պահպանված մեքենասարքավորումների օգտագործման պայմաններում նախատեսվում է ներդնել 1 մլն դոլար: Արտադրվելիք բամբակաթելն առայժմ կմատակարարվի Երեւանի «Արագած» սրբիչի գործարանին, իսկ հետագայում՝ նաեւ Գյումրու տեքստիլ կոմբինատին ու գուլպա-նասկեղենի ֆաբրիկային:

Ձեռնարկության լավագույն տարիներին, ավերիչ երկրաշարժից ու ԽՍՀՄ փլուզումից առաջ, այստեղ աշխատել է 4000 մարդ: Վերագործարկումից հետո աշխատողների թիվը մինչեւ այս տարվա վերջը կազմելու է 260, իսկ եկող տարի նախատեսվում է հասցնել 700-ի: ՀՀ արդյունաբերության եւ առեւտրի նախարարության ներկայացուցչի հավաստմամբ, նրանք կստանան ամսական 25 հազար դրամ եւ ավելի աշխատավարձ:

Գ. Մ.

Վարդենիս. Պարարտանյութի պահանջարկ Հայաստանում չկա՞

Վարդենիսի պարարտանյութի գործարանն արդեն երկու ամիս մուտք է գործել Հայաստանի գյուղատնտեսական շուկա: Սակայն առայժմ չի աշխատում իր հնարավորությունների սահմաններում: Տարեկան 30.000 տոննա արտադրական հզորություն ունեցող գործարանն անցած երկու ամիսներին թողարկել է ընդամենը 200 տոննա հանքային-ֆիզիկական պարարտանյութ: Ինչպես տեղեկացրեց գործարանի արտադրամասի պետ Զավեն Սարգսյանը, թողարկված արտադրանքը գրեթե ամբողջովին իրացվել է Արարատյան դաշտում, որտեղ գյուղատնտեսական աշխատանքներն ավելի վաղ են սկսվում, եւ արդեն դրական գնահատականներ են տրվում պարարտանյութի որակի համար: Սակայն ինչո՞ւ է պահանջարկը քիչ, եթե Վարդենիսի գործարանի արտադրանքն ամբողջովին համապատասխանում է պահանջվող նորմերին եւ չի զիջում վրացական պարարտանյութին, ինչը մեզանում այնքան լայն պահանջարկ ունի: Գինն էլ մատչելի է. գործարանից թողարկման գինը 2700 դրամ է՝ 50 կգ-ի դիմաց: Թերեւս միակ պատճառն այն է, որ այս արտադրանքը մեր գյուղացին դեռեւս չի ապացուցել իր կենսունակությունը եւ չի հաստատվել շուկայում: Արտադրամասի պետը հույս ունի, որ Գեղարքունիքի մարզում պարարտացման շրջանը սկսվելուն պես կտուրկ կբարձրանա իրենց պարարտանյութի պահանջարկը:

ՏԻԳՐԱՆ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Գինեգործության վերակայացման քայլեր Վայքում

Վայոց ձորի մարզի Արփի գյուղի գինու արտադրությամբ զբաղվող «Գինեքաս» ՍՊԸ-ն այս ոլորտի մի շարք այլ փոքր ընկերությունների նման իր ստեղծմամբ եւ գործունեությամբ պարտական է ԱՄՆ գյուղդեպարտամենտի (USDA) մարկետինգի աջակցության ծրագրին: 1998 թ.-ին, ստանալով առաջին վարկը 15 հազ. դոլար արժողությամբ, ընկերությունը ձեռնամուխ եղավ կիսաքանդ կառույցի հիման վրա գործարանի շինարարությանը եւ խաղողի մթերումներին: Բնական է, սկզբնական շրջանում դժվարությունները բազմաթիվ էին, իսկ մթերված խաղողի ու արտադրված գինու ծավալները՝ փոքր: 1998 թ.-ին, ըստ «Գինեքասի» փոխտնօրեն Աբրահամ Խալաթյանի, հնարավոր եղավ մթերել 30 տոննա խաղող եւ ստանալ 15 տոննա գինի: Մթերվող խաղողը հանրածանաչ «Արենին» է, որը բացի համանուն գյուղից, աճեցվում է ծովի մակարդակից 1200-1600 մ բարձրության վրա գտնվող մարզի Արփի, Աղավնաձոր, Եղեգնաձոր, Գետափ, Մալիշկա, Վերնաշեն գյուղերում:

Արդյունքում Արենի գյուղի «Արենի» եւ «Քիմլեյ» ընկերությունները ստանում են «Արենի», իսկ «Գինեքասը»՝ «Գանձակ» դառը եւ «Արփի» կիսաքաղցր գինիները: 1999, 2000 թթ. վերջինս ստացավ նոր վարկեր՝ 23 հազ. եւ 12 հազ. դոլար: Դա, ինչպես նաեւ առաջին տարում արտադրված արտադրանքի վաճառքից ստացված գումարները հնարավոր դարձրին խաղողի մթերման ծավալների ավելացումը, համապատասխանաբար՝ գինու արտադրության աճը: 1999 թ.-ին մթերվեց 90 տոննա խաղող եւ արտադրվեց 45 տոննա գինի, 2000 թ.-ին արդեն 110 տոննա խաղող եւ 55 տոննա գինի:

Ընկերության փոխտնօրենի հավաստմամբ, մթերումներն իրականացվել են պատշաճ մակարդակով: Առաջին երկու տարիներին անգամ իրենք են մեքենաներով շրջել գյուղերը եւ գնել խաղողը: Վճարումները կատարվել են տեղում: Վերջին մթերման ժամանակ 1 կգ խաղողը գնվել է 120 դրամով: Ընդհանրապես Վայոց ձորի մարզում խաղողի գնման գներն ավելի բարձր են, քան Արարատյան դաշտում, ինչը բացատրվում է բնական պայմանների եւ խաղողի տեսակների առանձնահատկությամբ:

Սակայն գլխավոր խնդիրներից մեկը, եթե ոչ ամենագլխավորը, արտադրանքի իրացումն է: Եվ այստեղ դարձյալ իր օժանդակությունն է ցույց տվել USDA-ի մարկետինգի աջակցության ծրագիրը: Վերջինիս ներկայացուցիչը մեզ ասաց, որ կազմակերպությունը չի սահմանափակվում վարկ տրամադրելով: Դրանից հետո խորհրդատվական աջակցություն է ցույց տալիս արտադրանքի արտաքին տեսքի, համի, որակի միջազգային չափանիշներին համապատասխանեցնելու եւ ամենակարեւորը՝ իրացման հարցերում:

Ճիշտ է, «Գինեքասի» գինիները հիմնականում սպառվում են ներքին շուկայում, սակայն արդեն մեկ խմբաքանակ (13-15 հազ. շիշ) «Գանձակ» առաքվել է Մոսկվա: Այս եւ հայկական մի շարք այլ գինիներ ամերիկյան կազմակերպության խորհրդով վաճառքի են դրվել վրացական գինիներից փոքր-ինչ ցածր եւ մոլդովականից փոքր-ինչ բարձր գներով: Այդ մարտավարությունն իրեն ամբողջությամբ արդարացրել է, ապրանքը իրացվել է, իսկ մոսկովյան «Տավինկո» ընկերությունը նոր, ավելի մեծ խմբաքանակի գնման պատվեր է տվել «Գինեքասին» եւ «Քիմլեյին»: Իհարկե, մեծ ծավալների մասին առայժմ խոսք չկա, սակայն, ինչպես ասում են, դժվարը գործի սկիզբն է: Իսկ այն, որ ինչպես Հայաստանի արտադրական ամբողջ ոլորտի, այնպես էլ գինու արտադրության զարգացման միակ երաշխիքն արտահանման ծավալների աճն է, կասկածի տեղիք չի տալիս:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ,
Վայոց ձոր

ՓԱՍԹՇՏԱԽԱՂ

Բաքուն շարունակում է իր ժողովրդին կերակրել հակահայ քարոզչությամբ

Ադրբեջանը կրկին հիստերիայի մեջ է

Ավելի քան 1,5 մլն տպաքանակով լույս տեսնող եւ ռուսական դեղին մամուլը խորհրդանշող «Մոսկովսկի կոմսոմոլեց» օրաթերթը, որը ֆինանսավորվում է ռուսական հրեական ազդեցիկ շրջանակների կողմից, մայիսի 3-ի համարում տպագրել է լրատվություն, համաձայն որի «2000 թ. նոյեմբեր-դեկտեմբեր ամիսների ընթացքում Կիրգիզիայի պաշտպանական արդյունաբերական ձեռնարկությունները 180 հազար դոլար ընդհանուր արժեքով ավելի քան 3 մլն միավոր ավտոմատի փամփուշտներ են վաճառել Հայաստանի պաշտպանության նախարարությանը»: Սենսացիաներ փնտրող եւ սենսացիաների սիրահար «Կոմսոմոլեցը» պնդում է, թե գաղտնի գործարքը կատարելու համար «օգտագործվել են Հայաստանի ռազմաօդային ուժերի ուղղաթիռները»:

Ռուսաստանում Հայաստանի դեսպանությունը կտրականապես հերքել է վերոնշյալ տեղեկատվությունը՝ համարելով «կատարյալ ապատեղեկատվություն»: Միեւնույն ժամանակ՝ Ռուսաստանում Կիրգիզիայի դեսպանությունը սկսել է «Մոսկովսկի կոմսոմոլեցում» տպագրված տեղեկատվության «հանգամանքների ուսումնասիրությունը»:

Ուշագրավ է, մոսկովյան դեղին մամուլը կարծիք է հայտնում, թե Մինսկում, մայիսի 30-հուլիսի 1-ին նախատեսված ԱՊՀ հերթական գագաթաժողովում Ադրբեջանը կարող է բարձրացնել «Կիրգիզիայից Հայաստան ռազմամթերքի առաքման հարցը», ինչից ենթադրվում է, որ «Կոմսոմոլեցը» արել է ոչ թե լրագրողական հետաքննություն, այլ քաղաքական պատվեր: Ինչը բնորոշ է թերթին հիմնադրման օրվանից:

Բաքուն հերթական հիստերիայի մեջ է: Ադրբեջանական իշխանությունները եւ մամուլը, երբ հոգնում են Կասպից ծովի հսկայական պաշարների առասպելներից, նախընտրում են անդրադառնալ Հայաստանին, սեփական ժողովրդին կերակրել հակահայկական քարոզչությամբ: Կարծես թե Ադրբեջանում հենց «Մոսկովսկի կոմսոմոլեցի» հրապարակմանն էին սպասում, ինչը, բնականաբար, կատարյալ հերյուրանք է:

Ուշադրություն դարձնենք, որ «Մոսկովսկի կոմսոմոլեցը», ինչպես նաեւ ռուսական այլ լրատվամիջոցներ, հակահայկական յուրաքանչյուր հոդվածի համար ալիեւյան կլանից ստանում են տասնյակ հազար դոլարներ, ինչի մասին նույն ադրբեջանական մամուլը հրապարակել է բազում հոդվածներ:

Բաքվի լրատվամիջոցներում երեկվա առաջնային թեման «հայ-կիրգիզական գաղտնի ռազմական գործարքն է»: Հետաքրքիր է, որ տարբերություն հրապարակումներում ոչ թե խոսվում է «գործարքի» մասին, այլ թե ինչու է Կիրգիզիայի նախագահ Ասկար Ակաեւը Երեւանում գտնվելու օրերին ծաղկեպսակ դրել Հայոց ցեղասպանության զոհերի հուշարձանին կամ Ստամբուլում 2001 թ. ապրիլի 26-27-ը անցկացված թուրքալեզու հանրապետությունների գագաթաժողովում ելույթ ունեցել ռուսերեն:

Վերջին պահին, երբ այս նյութը պատրաստ էր տպագրության, ստացանք ՀՀ պաշտպանության նախարարության հաղորդագրությունը, որը հաստատում է մեր համոզումը՝ «Մոսկովսկի կոմսոմոլեցը» խեղաթյուրում է փաստերը: «Հայաստանը, լինելով Եվրոպայում սովորական զինված ուժերի մասին պայմանագրի անդամ, երբեւիցե չի խախտել պայմանագրով հաստատված սպառազինության քվոտաները, կարդում ենք հաղորդագրության մեջ: Ինչ վերաբերում է հրապարակման մեջ մատնանշված փամփուշտներին, ապա այս կատեգորիան ընդհանրապես չի սահմանափակվում միջազգային պայմանագրերով: Բացի այդ, Հայաստանը, ունենալով համապատասխան արտադրական կարողություններ՝ զինված ուժերի համար փամփուշտների անհրաժեշտ չափաքանակը կարող է ապահովել սեփական ուժերով»:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ

Հայաստանն ընտրվեց ՄԱԿ-ի մարդու իրավունքների հանձնաժողովի անդամ

Սկիզբը էջ 1

Վերջիններս մասնավորապես ընդդիմացան հակահետեւակային ականների արգելման պայմանագրի ստորագրմանը, Արդարադատության միջազգային ատյանի ստեղծմանը եւ հակադավային դեղամիջոցների հանրամատչելիությանը»:

Դիվանագիտական աղբյուրները տեղեկացնում են, որ Մարդու իրավունքների հանձնաժողովում հակաամերիկյան տրամադրությունների աճը պայմանավորված է նաեւ Ջորջ Բուշի վարչակազմի ձեռնարկած քայլերով: Դրանցից առաջինը ջերմոցային էֆեկտ առաջացնող թունավոր գազերի արտանետումները սահմանափակող Կիոտոյի արձանագրության չեղարկումն է, մյուսը՝ «հակահրթիռային վահան» ստեղծելու որոշումը, որը փաստորեն սպառազինությունների նոր մրցավազք է սանձազերծում:

ՄԱԿ-ում ԱՄՆ-ի ներկայացուցիչ Ջեյմս Քանինգհեմը «խոր հիասթափություն» արտահայտեց քվեարկության արդյունքների առթիվ, ավելացնելով, որ դրանք չեն թուլացնի ամերիկացիների «նվիրվածությունը մարդու իրավունքների պաշտպանությանը»: Մեծ Բրիտանիայի դեսպան Ջերեմի Գիսբոլը քվեարկությունը «մոլորություն» անվանելով՝ մասնավորապես հայտարարեց. «Շատ երկրներ չեն սիրում գերտերություն հանդիսացող ԱՄՆ-ին: Այդուհանդերձ, ՄԱԿ-ի անդամների մեծ մասը խոստովանում է նրա կարեւորությունը: Առանց ԱՄՆ-ի չենք կարող որեւէ բան անել»:

Մյուս կողմից, ՀՀ ԱԳՆ հասարակայնության հետ հարաբերությունների վարչությունից տեղեկացրին, որ մայիսի 3-ին Նյու Յորքում կայացած այդ ընտրություններում Արեւելաեվրոպական խմբում առկա թափուր 2 տեղերի համար Հայաստանից բացի իրենց թեկնածությունն էին ներկայացրել նաեւ Խորվաթիան, Լատվիան եւ Ադրբեջանը: Ընտրվելու համար անհրաժեշտ էր Տնտեսական եւ սոցիալական խորհրդի անդամ 54 երկրների ձայների պարզ մեծամասնություն: Ձայները բաշխվել են հետեւյալ կերպ՝ Խորվաթիա՝ 38, Հայաստան՝ 30, Լատվիա՝ 24, Ադրբեջան՝ 14:

Մինչեւ տարեվերջ Հայաստանն ու Ադրբեջանը կարող են հասնել համաձայնության

Սկիզբը էջ 1

Հիշեցնենք, որ պրն Սյուրման Քի Վեսթ էր մեկնել բանակցությունների արդյունքների մասին պաշտոնական Թեհրանին իրազեկելու առաքելությամբ, ինչը ցույց է տալիս, որ ԼՂ կարգավորման հարցում Իրանի դերի կարեւորումը հենց այնպես եւ պատահականորեն չէր հղացվել:

Առ այսօր պաշտոնական Թեհրանը խորհում է եւ որեւէ կերպ չի արձագանքել «գայթակղիչ» առաջարկությանը: Հունիսի կեսերին Ժնեւում նախատեսված «2+3» ֆորմատով (Քոչարյան-Ալիեւ+Ռուսաստան-ԱՄՆ-Ֆրանսիա համանախագահներ) բանակցություններում պարզ կդառնա, թե Իրանն ինչպես է վերաբերվում Հարավային Կովկասում հաղորդակցությունների հնարավոր վերաբացման ամերիկյան առաջարկին: Ակնհայտ է, որ բանակցություններում ԼՂ հակամարտության կարգավորման հանգուցալուծումը եւ հաղորդակցությունների վերաբացումը քննարկվում են համալիր ձեւով, եւ որոշ դիտորդների կարծիքով՝ վերջինը շատ ավելի է կարեւորվում, առաջնահերթ է, քան ԼՂ կարգավիճակի հարցը:

Քիվեսթյան բանակցություններում առանձնապես ուշադրության է արժանացել Կարս-Գյումրի-Երեւան-Նախիջեւան-Մեղրի-Բաքու վերագործարկման հնարավորությունը, եւ ըստ ամերիկյան նախագծի՝ երկաթուղու այն հատվածներում, որոնք, կրկին ըստ ամերիկացիների, անհանգիստ տարածաշրջաններ են՝ Նախիջեւանի եւ Մեղրու հատվածներ, ԼՂ-ին հարակից Զանգելանի, Ջեբրայիլի եւ Ֆիզուլու շրջաններ, անհրաժեշտ են միջազգային խաղաղարար ուժեր: Ակնհայտ է, որ նման առաջարկությունը, որը կրում է որոշակի իմաստով իմպերատիվ բնույթ, կտրականապես անընդունելի է տարածաշրջանի երկու «ծանրքաշայինների»՝ Ռուսաստանի եւ Իրանի համար: Անշուշտ, Վաշինգտոնը եւ Մոսկվան այս հարցում կարող են հասնել փոխզիջման: Ինչպես Պուտինն է Բուշին հղած ուղերձում նշում՝ «ԼՂ խնդրի շուրջ փոխգործակցությունը լավ օրինակ է, որ մեր երկրները կարող են հաջողությամբ համագործակցել տարածաշրջանային բարդ խնդիրների լուծման գործում»: Մոսկվան կիսապաշտոնական մակարդակներով մի քանի անգամ ակնարկել է, թե դեմ չի լինի միջազգային խաղաղարար ուժերի տեղաբաշխմանը, եթե դրանց կազմում ներկայացված լինեն ռուս խաղաղարարներ: Այս դետքը վերաբերում է զուտ սակարկությունների ասպարեզին, ասել է թե՝ Մոսկվան եւ Վաշինգտոնը լեզու կարող են գտնել:

Ցանկալի կլիներ, որ այդ խաղաղապահները լինեին ոչ տարածաշրջանային եւ չեզոք երկրներից: Շատ ավելի բարդ է Իրանի պարագան: Թեհրանը Հարավային Կովկասում ՆԱՏՕ-ի կամ ԱՄՆ-ի զինվորի հնարավոր ներկայությանը վերաբերվում է նյարդայնորեն: Սրան գումարվում է նաեւ Վաշինգտոն-Թեհրան հարաբերությունների բացակայությունը: Անշուշտ, ԱՄՆ-ի եւ Իրանի իշխանությունների շփումները վերջին 21 տարիներին երբեւէ չեն դադարել, եւ դրանք կատարվել են չեզոք Շվեյցարիայի միջնորդությամբ: Այնպես որ, քիվեսթյան բանակցությունների շարունակությունը Ժնեւում անցկացնելը նաեւ խորհրդանշական իմաստ ունի:

Ինչո՞ւ է կարեւորվում Իրանի դերը եւ կոնկրետ ի՞նչ հարցերի շուրջ կարող են սակարկել Վաշինգտոնն ու Թեհրանը: Միանշանակ պարզ է՝ ամերիկացիների երազած եւ Հարավային Կովկասին «բարգավաճում» խոստացող Կարս-Գյումրի-Երեւան-Նախիջեւան-Մեղրի-Բաքու երկաթգծի, առավել եւս դրա երկայնքով որոշ հատվածներում միջազգային խաղաղարար ուժերի տեղաբաշխումն անհնարականանալի է, եթե դա չի ցանկանում Թեհրանը:

Հարց: Ինչպե՞ս համոզել Իրանին: Համոզել, այն էլ Իրանի նման հզոր երկրի, մեր կարծիքով, իրատեսական չէ: Փոխարենը անհրաժեշտ է ինչ-որ բան խոստանալ, ինչ-ինչ հարցերում զիջումների գնալ, հաշվի նստել Իրանի շահերի եւ կարծիքի հետ: Թե ինչ խոստումների կամ հնարավոր զիջումների մասին է խոսքը, թողնենք մի կողմ եւ փաստենք, որ Բաքու-Թեհրան վերջին շրջանում ծավալվող հարաբերությունները անշեղորեն լարվում են:

1994 թ. ղարաբաղյան եւ հարակից տարածքներում ծավալվող իրադարձությունները ստեղծեցին մի իրավիճակ, երբ Իրանն իր հյուսիսային սահմաններում, ըստ էության, սահմանակից դարձավ որեւէ պետության կողմից չճանաչված վարչատարածքային միավորի՝ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությանը: Ենթադրելի է, որ Հարավային Կովկասում կենսական շահեր հետապնդող ԱՄՆ-ը, Ռուսաստանը, Եվրամիությունը (ի դեմս Ֆրանսիայի), Իրանը ԼՂՀ-ն Ադրբեջանի ենթակայությանը չվերադարձնելու հարցում համակարծիք են, թեեւ չորս երկրներն էլ ճանաչում են Ադրբեջանի տարածքային ամբողջականությունը: ԼՂՀ-ին գերտերությունները Հարավային Կովկասում համարում են Հայաստանից եւ Ադրբեջանից առանձին ռազմաքաղաքական միավոր, գործոն՝ նույն Հայաստանին եւ Ադրբեջանին սանձելու, որպես նրանց դեմ ճնշման լավագույն լծակ:

Երեւի թե անիմաստ է անդրադառնալ ԼՂՀ-Իրան ցամաքային կապի կարեւորությանը Թեհրանի համար: Եթե այդ կապը (անշուշտ, ոչ այսօրվա 120 կմ հատվածով, այլ հաղորդակցության ուղիով) «դե յուրե» ամրագրվում է ԼՂ հակամարտության կարգավորման համաձայնագրով, ապա Կարս-Գյումրի-Երեւան-Նախիջեւան-Մեղրի-Բաքու երկաթուղու շահագործման պարագայում Իրանը թերեւս որդեգրի առավել ճկուն դիրքորոշում:

Եթե այս սցենարով է իրականացվում Իրանի ներգրավումը ղարաբաղյան բանակցություններին, ապա, միանշանակորեն, Բաքուն դեմ է: Ադրբեջանի արտգործնախարար Վ. Գուլիեւը հայտարարել է, թե «անհնար է Իրանի մասնակցությունը հայ-ադրբեջանական, ղարաբաղյան հակամարտությանը»: Գուլիեւն իր տարակուսանքն է արտահայտել, նշելով, թե «այն ժամանակից, երբ հակամարտության կարգավորումը տեղափոխվեց ԵԱՀԿ Մխ ֆորմատ, Իրանին բանակցություններին մասնակցելու առաջարկ չի արվել»: Լավատեղյակ աղբյուրների պնդմամբ, Քի Վեսթում ադրբեջանական պատվիրակության կազմում տեղի է ունեցել պառակտում, երբ հայտարարվել է բանակցությունների արդյունքների մասին Իրանին տեղեկացնելու եւ գործընթացում ներգրավվելու հնարավորության մասին: Հ. Ալիեւը, ըստ երեւույթին, կանգնած է երկընտրանքի առաջ. կա՛մ համաձայնել Իրանի մասնակցությանը կարգավորման գործընթացին ու որպես փոխհատուցում իշխանությունը հանգիստ փոխանցել իր Իլհամին, կա՛մ մերժել ամերիկյան առաջարկությունը, ինչը կարող է նշանակել ալիեւյան կլանի հեռացում Ադրբեջանի քաղաքական բեմահարթակից:

Քի Վեսթում ճնշումներ են բանեցվել նաեւ հայկական պատվիրակության վրա: Ֆլորիդայից վերադառնալով Ռ. Քոչարյանը «Զվարթնոց» օդանավակայանում նշեց, որ «կողմերի վրա չափավոր ճնշումներ եղել են»: Ակնհայտ է, որ ամերիկյան կողմը չի հրաժարվել եւ շարունակում է պնդել Նախիջեւանի եւ Ադրբեջանի միջեւ ցամաքային կապի հաստատման տարբերակը: Երեւի թե պատահական չէր ԱԺ քաղաքական ուժերի միասնական հայտարարությունը, ուր մասնավորապես նշվում է. «Բանակցությունների ընթացքում Հայաստանի որեւէ տարածք խնդրո առարկա չի կարող դառնալ, իսկ կոմունիկացիոն հնարավոր որեւէ կապ չի կարող լինել Հայաստանի հողային ամբողջականության կամ ինքնիշխանության հաշվին»: Քաղաքական ուժերը ճիշտ ժամանակին սատարեցին նախագահին:

Ուշագրավ են մայիսի 1-ին ՀՀ ԱԳ նախարար Վ. Օսկանյանի պարզաբանումներն ավստրիական «Կուրիեր» թերթին՝ կապված տարածքների փոխանակման շահարկումների հետ. «Մենք բանակցում ենք Հայաստանից Ղարաբաղ ազատ ելքի եւ Ադրբեջանից Նախիջեւան ազատ ելքի վերաբերյալ»: Հայաստանի արտգործնախարարն անդրադարձել է նաեւ Կասպից խողովակաշարի՝ Հայաստանով անցնելու հնարավորությանը. «Այս պահին այդ խնդիրը սեղանի վրա չէ, թեեւ փորձագետները կարծում են, որ խողովակաշարի Հայաստանով ճանապարհը տնտեսական առումով ամենաշահեկանն է: Խողովակաշարը Հայաստանի տարածքով անցկացնելը կողջունվի մեր կողմից: Այդուհանդերձ, դա մեզ համար Ղարաբաղի հարցում չի կարող լինել փոխզիջում»:

Հակասություն է. մի կողմից նախագահ Քոչարյանը համաձայն է խորհրդարանական ուժերի հետ, որ «Հայաստանի որեւէ տարածք խնդրո առարկա չի կարող դառնալ, իսկ կոմունիկացիոն հնարավոր որեւէ կապ չի կարող լինել Հայաստանի հողային ամբողջության կամ ինքնիշխանության հաշվին», մյուս կողմից Վարդան Օսկանյանն ակնարկում է «Ադրբեջանից Նախիջեւան ազատ ելքի մասին»: Այստեղ օգնության կարող է գալ ամերիկյան ֆանտազիան, Քի Վեսթը, որը Ֆլորիդայի հետ կապվում է վերգետնյա ճանապարհով՝ հիմնականում կամուրջներով:

Ժամանակը ցույց կտա՝ ամերիկյան ֆանտազիան իրականություն կդառնա՞:

«Ազգի» թղթակցի հարցերին պատասխանում է Վրաստանի Նախագահի աշխատակազմի ազգամիջյան հարաբերությունների բաժնի պետի տեղակալ, Վրաստանի հայ գրողների «Վերնատուն» միության նախագահ Գեւորգ Սնխչյանը:

– Պրն Սնխչյան, վերջին տասը տարվա ընթացքում, որքան էլ անհավատալի է, Հայաստանի եւ Վրաստանի միջեւ եղած սահմանը պայմանականից դարձավ անչափ իրական: Եվ Վրաստանում ապրող իմ ազգակիցն այլեւս արտասահմանում ապրող քաղաքացի է:

Ազգային դիմագծի պահպանման համար

– Հասկանում եմ Ձեր խոսքի մեջ ննջող ցավը: Բայց, ուզենք թե չուզենք, պետք է ընդունենք, որ ապրում ենք տարբեր պետություններում: Ամեն դեպքում, որքան հնարավոր է, փոքրամասնությունը պահպանում է իր ազգային դիմագիծը: Իսկ դա կարելի է անել նախ եւ առաջ լեզվի, գրականության, մշակույթի օգնությամբ: Առավել արժեւորվում է սեփական մշակույթի ճանաչման ճանապարհով ուրիշ ժողովուրդների մշակույթներին հաղորդակից լինելը:

– Դուք պետական պաշտոնյա լինելուց բացի, ղեկավարում եք նաեւ Վրաստանի հայ գրողների «Վերնատուն» միությունը:

– Չորս տարի առաջ, հաշվի առնելով Վրաստանի գրողների միությունում կատարվող կառուցվածքային փոփոխությունները, ստեղծեցինք «Վերնատունը»՝ ի պատիվ 1899-ին Թիֆլիսում հիմնադրված եւ մինչեւ 1908 թ. գոյատեւած «Վերնատուն» գրական խմբակի, որի հիմնական եւ հիմնադիր անդամներից՝ Հովհ. Թումանյանից, Ղ. Աղայանից, Ա. Իսահակյանից, Լ. Շանթից, Դ. Դեմիրճյանից բացի մասնակցել են ժամանակի հայ գրեթե բոլոր հայտնի մտավորականները: Նոր «Վերնատան» ջանքերով արդեն կազմակերպվել են տերյանական պոեզիայի օրերը, Ջիվանու, Հովհաննես Հովսեփյանի, Ղազարոս Աղայանի տոները: «Վերնատունը» առաջին հայ ազգային միությունն է, որ գրանցված է Վրաստանում գտնվող համաշխարհային մի շարք կազմակերպություններ, որոնց թվում, ասենք, Համաշխարհային քրիստոնեական կազմակերպությունը, ճանաչեցին այս տոնը եւ փորձում են օժանդակություն ցուցաբերել: Ամեն դեպքում մեր ազգային տոներին եւս մեկն ավելացավ:

– Անչափ բազմազբաղ լինելով

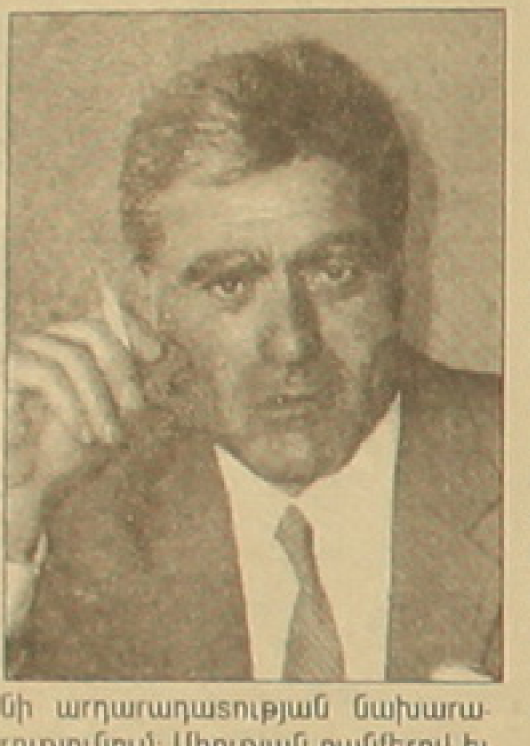

Դուք կարողանում եք նաեւ ստեղծագործել, գրել, տպագրվել: 1997-ին հրատարակված «Կարոտի կռունկ» բանաստեղծությունների Ձեր ժողովածուն բավականին դրվատելի կարծիքներ հավաքեց: Վրաց եւ հայ գրողների միջեւ հարաբերությունների ամրապնդման գործում անձնական մեծ ավանդի, արգասաբեր ստեղծագործական, թարգմանական եւ հասարակական գործունեության համար Դուք, ինչպես նաեւ Ձեր գրչեղբայրներ Հենրիկ Սահակյանը եւ Միքայել Ախսյանը, Վրաստանի Նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեի 1999 թ. դեկտեմբերի 17-ի կարգադրությամբ պարգեւատրվեցիք Պատվո շքանշանով:

– Անչափ շնորհակալ եմ իմ գրական գործունեության գնահատման համար: Այո, պաշտոնավարությունը, «Վերնատան» գործունեության ղեկավարումը շատ ժամանակ են խլում: Սակայն ստեղծագործող մարդն այլ կերպ չի կարող: Երբեմն նահանջում եմ երգով, երբեմն իմ նժույգը թողած օտարի գրասեն եմ հեծնում, երբեմն թողնում եմ, որ ինձ խաբեն, երբեմն... Բանաստեղծի կյանք է, բանաստեղծական տառապանք ու բանաստեղծական ոգեղենություն: Կնճռոտ կյանքով եմ ապրել ու շնորհակալ եմ Աստծուց ինձ տրված այս դժվար երջանկության համար:

Միության ջանքերով եւ հնարավորություններով հրատարակվել են Հենրիկ Ս. Սահակյանի, Ռաֆայել Հրաչյայի, Միքայել Ախսյանի, Էմմա Խաչատրյանի, Սարգիս Վանյանի, Ազատ Մանուկյանի, Հմայակ Գրիգորյանի եւ այլոց գրքերը: Լույս են տեսել «Վերնատուն» երկու եւ «Գրական ծիլեր» մեկ տարեգրքերը:

– Երկրորդ անգամ Բոլնիս Խաչենում անցկացվեց աղայանական տոնը: Դա ինչո՞վ էր պայմանավորված:

– Ղազարոս Աղայանի տուն-թանգարանի գոյությունն անչափ կարեւոր է ազգային մշակույթի պահպանման համար: Եվ 2000 թ. առաջին տոնակատարությունից հետո

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

Զգացողությունների խաչմերուկներում

«Արվեստի տաճարը մտնելու համար հրավերներ չկան: Կա սեփական վճիռ», նկարիչների «Խաչմերուկ» ստեղծագործական խմբի այս ասածին կարելի է հավելել, որ նման վճիռ կայացնողն այն անբռնազբոս մերն ու նվիրումն է առ արվեստը, որ այն դարձնում է ապրելի օրերի անհրաժեշտություն, եւ այդ ներքին հավասարը ստեղծագործողին «պարտադրում է» իր իրականությունն անպայմանորեն տարբեր այս ընկալումներից, դրանով հանդերձ հեռավոր ու ոտնելի, բայց եւ ինչ-որ տեղ անհավանականորեն-անտեղծվածային:

Շաբաթ երեկոյան «Առաջին հարկ» (First floor) պատկերասրահը լիքն էր բազմությամբ, եւ մթնոլորտն ասես գերհագեցած էր: Ցուցասրահի նկարների այցելուներին փոխանցած ջերմությունը փոքր-ինչ նոսրացել էր թերեւս բարեհաճորեն մասնակցող ընտիր գինին ու երաժշտությունը:

«Առաջին հարկ» պատկերասրահում ցուցադրվում էին տարբեր աշխարհայացք ունեցող եւ գեղարվեստական ուղղություն ներկայացնող 4 նկարիչների՝ Վարդան Թովմասյանի, Սամվել Չիբուխչյանի, Վահան Ռումելյանի, Արա Հայթայանի աշխատանքները: Ցուցահանդեսը կշարունակվի 14 օր: Մեկ ցուցասրահի մեջ այս նկարների ցուցադրումը գեղարվեստական այլակարծությունը համադրելու փորձ է, քանի որ արվեստն ընձեռում է լայնախոհության այս հնարավորությունը, գեղարվեստական տարբեր մոտեցումների, ակզբունքների համագոյակցում-համատեղումը մեկ կետում՝ հիրեւ բաց, անկաշկանդ, համագործակցող ու համադրող մտքի դրսեւորում:

Ցուցադրվող գործերի հեղինակներն արվեստասեր հանրությանը վաղուց արդեն ծանոթ են իրենց մասնակցությամբ անհատական ցուցահանդեսների՝ թե Երեւանում, թե արտերկրում, այդ թվում նաեւ անհատական:

Դասական եւ արդիական արվեստի նուրբ համադրությամբ՝ գունային ազատ երեւակայությունը, դինամիզմը, գծապատկերային նուրբ զգացողությունը, անկաշկանդ թեթեւությունը Վարդան Թովմասյանի ներկայացրած գործերին հաղորդում են թատերայնություն ու ռոմանտիկ շունչ («Ամպերի երազանքը», «Արվեստանոցում», «Բեմահարթակ»):

Իր գունային կոլորիտով, կառուցվածքով միանգամայն այլ է Սամվել Չիբուխչյանի աշխարհը: Մի քիչ ավելի անհարդար գույները եւ ներքին այն հանդարտությունը, որ ներկա է կտավների լռության ծալքերում, առաջացնում են անժամանակյա, վերնյութական ընկալում, հաղորդում անփոփոխ վիճակների անշարժության զգացում, ուր ապրումների իրական «սեթեւեթանքը» բացակայում է:

Միանգամայն ազատ մտածողություն է ներկայում Վահան Ռումելյանը գունային ծավալումների նմանվող իր գործերով, որոնցում իշխող վերացական ձեւը տարբեր տրամադրություններ է ստեղծում: Պատկերային ուրվագծում չունեցող գունագծային այս համանվագում իշխում են հոգեվիճակների կոտրվածքները, որ արտացոլում են ներքին իրարամերժ զգացումների պոռթկումներով:

Ներկայացված մյուս գործերը պատկանում են Արա Հայթայանի վրձնին, որի աշխատանքներին սյուռեալական, բայց հանգիստ ու ներհուն վիճակներն են բնորոշ: Պատկերված իրերը (սփռոցը) խոսում են այնքան, որ տեսանելի են դառնում բացակայողին: Անշարժության եւ շարժման սահմաններից նկարիչը փորձում է ասես վերանալ եւ թափանցել իրերի խորքը: «Այսօր կա մի միտում Երեւանում, ասում է Արա Հայթայանը, թե արվեստի տարբեր ուղղություններ, տեսակներ՝ ժամանակակից, գերժամանակակից, դասական, բաժանված են եւ մեկ սրահում չեն կարող ցուցադրվել: Սակայն այդ մտայնությանը հակադիր կա նաեւ այլ՝ արվեստի ընդհանուր դաշտ հասկացողությունը՝ տարբեր ուղղությունների համատեղումը մեկ սրահում:

Այսօր այստեղ խաչվում են չորս տարբեր աշխարհայացքներ, գեղարվեստական մտածողություններ»:

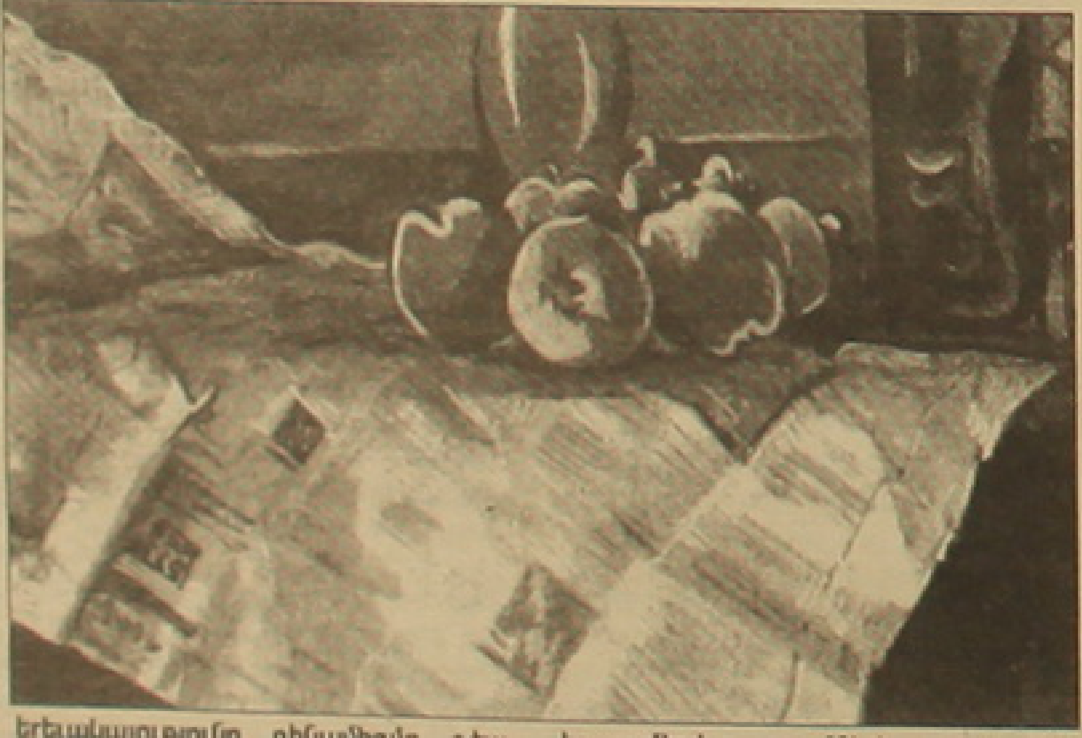

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

ՓԱՌԱՏՈՆ

«Արամ Խաչատրյան» համերգասրահը հրավիրում է

Անցյալ տարվա մայիսին Կամերային երաժշտության տանը տեղի ունեցավ մեկշաբաթյա փառատոն՝ «Աշխարհի ժողովուրդների երաժշտությունը» խորագրով: Այս տարի եւս, մայիսի 6–12-ը, միջազգային փառատոնը տեղի կունենա, սակայն արդեն «Արամ Խաչատրյան» համերգասրահում: Քանի որ 2001 թ. նախատեսված բոլոր միջոցառումները՝ մշակութային կամ որեւէ այլ ուղղվածության, անցկացվում են Հայաստանում քրիստոնեության պետական կրոն հռչակման 1700-ամյակի տոնակատարության հովանու ներքո, վերոհիշյալ փառատոնն էլ ընդգրկվեց պետական ծրագրում՝ «Քեզ համար, քրիստոնյա Հայաստան» նշանաբանով: Փառատոնի կայացման նախաշեմին դիմեցինք «Արամ Խաչատրյան» համերգասրահի տնօրեն Նիկա Բաբայանին՝ տեղեկանալու առաջիկա համերգաշարի, ինչպես նաեւ Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի ծրագրերի մասին:

Ինչո՞ւմն է նման փառատոների իմաստն ու նպատակը: Նիկա Բաբայանի խոսքերով՝ հայերս անընդհատ տրտնջում ենք, թե մեր հարուստ մշակույթը ճանաչված ու ըստ արժանվույն գնահատված չէ աշխարհի կողմից, այնինչ ինքներս էլ սեփական մեկուսացվածությունը հաղթահարելու եւ այլ ժողովուրդներին ներկայանալու քիչ միջոցներ ենք գործադրում: Իսկ ճանաչվելու մեխանիզմն, ըստ նրա, մեկն է՝ որպեսզի քեզ համար դռներ բացվեն, պիտի ինքդ էլ դռներդ բացես այլոց մշակույթի առջեւ: Սա մի երկկողմ գործընթաց է, որի իրականացմանն էլ փորձեցին նպաստել փառատոնի կազմակերպիչները՝ Ժերար Քյուրդջյանն ու Նիկա Բաբայանը:

«Աշխարհի ժողովուրդների երաժշտությունը» միջազգային փառատոնի մասնակից երկրները չորսն են, եթե չհաշվենք Հայաստանը. իրենց ազգային նվագարաններով ու մեղեդիներով ներկայանալու են Հնդկաստանը, Իրանը, Սիրիան եւ Ֆրանսիան: Հնդկական դասական երաժշտության անսամբլի կազմում հանդես է գալու այդ երկրի լավագույն երաժիշտներից մեկը՝ շենայ կոչվող նվագարանի վարպետ կատարող Ուստադ Ալի Ահմեդ Հուսեյնը, Իրանը ներկայացնելու է տեղի ավանդական երաժշտության անսամբլը՝ վոկալի եւ ազգային նվագարանների նույնպես լավագույն կատարողներով համալրված, խառնանկան ծագումով ֆրանսիացի կիթառահար Խուան Կարմոնան ելույթ կունենա իր նախասիրած ֆլամենկո ոճում, իսկ Սիրիայի ժողովրդական արվեստը կցուցադրեն «Ալ Քինդի» անսամբլն ու մի խումբ այլ կատարողներ: Հայաստանը փառատոնում կներկայանա դուդուկահար Ջիվան Գասպարյանի կատարումներով, նաեւ՝ «Մարաթուկ», «Վահագն» համույթներով ու «Վարպետներ» անսամբլով, որի կազմում հանդես կգան երիտասարդ երգչուհի Աննա Մայիլյանը, թառահար Հովհաննես Դարբինյանը, ճանաչված այլ երաժիշտներ: Փառատոնի մասին խոսելիս Նիկա Բաբայանը հույս հայտնեց, որ այն կդառնա ամենամյա:

«Արամ Խաչատրյան» համերգասրահի տնօրենի հետ զրուցելիս, բնականաբար, չէինք կարող չանդրադառնալ ՀՖՆ-ի առաջիկա ծրագրերին: Ինչպես տեղեկացանք, Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախումբն ամսվա վերջին կմեկնի Մոսկվա, ուր մայիսի 23-ին ելույթ է ունենալու տեղի կոնսերվատորիայի Մեծ դահլիճում. համերգի կազմակերպմանն առիթ են հանդիսացել այս նվագախմբի հիմնադրման 60-ամյա հոբելյանը եւ 1700-ամյակի տոնակատարությունը: Հունիսի 22-ին ՀՖՆ-ն եւս մի պատասխանատու համերգ է ունենալու, ի դեպ՝ Լորիս Ճգնավորյանի մասնակցությամբ: Այս համերգը կազմակերպվելու եւ իրականացվելու է ճապոնական մի հեռուստաընկերության հետ. վերջինն ընդգրկում մի ֆիլմ է նկարահանում Հայաստանում 1700-ամյակի տոնակատարության առիթով, ֆիլմում «գլխավոր դերը» հանձնված է ՀՖՆ-ին, որն էլ իր հաջողությունների ու հոգսերի միջոցով հանդիսատեսին ներկայացնելու ասես ողջ Հայաստանը:

ԱՆՈՒՇ ԴՈՎԼԱԹՅԱՆ

Պահպանվում են ավանդույթները

Երեւանում, կրկեսի շենքի հարեւանությամբ գտնվում է կրթության եւ գիտության նախարարության գեղարվեստական դաստիարակության եւ մշակույթի հանրապետական կենտրոնը: Չնայած կառավարության կողմից ազգային մշակույթի, նաեւ գեղարվեստական դաստիարակության նկատմամբ ցուցաբերած անտարբերությանը, ֆինանսական միջոցների բացակայությանը, կենտրոնում կարողանում են հիանալի կազմակերպել արվեստի ուսուցումը:

Դրա վկայությունն են կենտրոնի տնօրեն Սամվել Բալոյանի առանձնասենյակում ցուցադրվող միջազգային մրցանակները, հուշամեդալները, դիպլոմներն ու պատվոգրերը:

Մշակույթի այս կենտրոնը բացվել է դեռեւս 1945 թվականին՝ Երվանդ Սահառունու անվան երգի-պարի համույթի ստեղծումով:

Այնուհետեւ կազմակերպվել են նոր խմբեր:

Մշակույթի կենտրոնի գեղմասվար Համիկ Ղարիբյանը ուշի-ուշով հետեւում է երեք տասնյակից ավելի այն խմբակների պարապմունքներին, որոնք ղեկավարում են փորձված մանկավարժ արվեստագետները: Նրանց ձեռքի տակ շատ շնորհալիներ են դաստիարակվել, հմտանալով երգի, պարի, երաժշտության, կերպարվեստի եւ այլ ասպարեզներում:

Սամվել Բալոյանի հմուտ ղեկավարությամբ գործում է «Արարատ» երգի եւ պարի ազգային համույթը իր հետաքրքրական ծրագրով, երգուպարի նորովի մատուցումով: Զարուհի Խաչատրյանը եւ Սուրեն Մանուկյանը, որոնք վաստակավոր արտիստ Խաչիկ Մարգարյանի սաներն են, այսօր առանց վճարի, օրական երկու հերթ պարապում են զոհված ազատամարտիկների եւ անապահով ընտանիքների շնորհալի երեխաների հետ՝ նրանց ուսուցանելով հայկական ժողովրդական պարերը:

Նոր ժամանակների ոգուն եւ պահանջներին արձագանքելով՝ Գեղարվեստի եւ մշակույթի կենտրոնում գործում է պարահանդեսային պարերի ստուդիան՝ շնորհալի պարուսույց Գեւորգ Դոխոյանի ղեկավարությամբ:

Այս խմբակների շարքում իր ուրույն տեղն ունի նաեւ մանկական երգի-պարի «Հրաշք» համույթը, որը տասնհինգ տարվա պատմություն ունի նշանավոր պարուսույց վարպետ Հայկազ Շահբազյանի ղեկավարությամբ:

Հանրապետությունում նա առաջինը նախաձեռնեց 3-6 տարեկան երեխաների պարերի ուսուցումը: Տարիների ընթացքում «Հրաշքը» ելույթներ է ունեցել Մ. Նահանգներում, Սիրիայում, Վրաստանում, Ռուսաստանում, նվաճելով հանդիսատեսի համակրանքը եւ մեդալներ, դիպլոմներ, հուշանվերներ:

Այժմ «Հրաշքը» նախապատրաստվում է երկրորդ անգամ հանդես գալու Սիրիայի Դամասկոս քաղաքում այս տարվա ապրիլին կայանալիք 21-րդ դարի առաջին տարվա համաշխարհային մանկական փառատոնին՝ հայկական ու արաբական երգի ու պարի հարուստ ծրագրով:

Մշակույթի կենտրոնում է գտնվում նաեւ ազգային ռադիոյի «Սայաթ-Նովա» աշուղական երգի անսամբլը, որի գեղարվեստական ղեկավարն է ճանաչված երգիչ Թովմաս Պողոսյանը:

Մշակույթի կենտրոնի համար անուրանալի են նաեւ գլխավոր խորհրդատուներ, ժողովրդական արտիստ, պարուսույց Վանուշ Խանամիրյանի եւ Կոմիտասի անվան կոնսերվատորիայի պրոֆեսոր, երգահան Արզաս Ոսկանյանի ծառայությունները:

Գեղարվեստական դաստիարակության եւ մշակույթի կենտրոնում տիրում է ջերմ մթնոլորտ, որտեղ արվեստին հաղորդակից մանուկները, պատանիներն ու երիտասարդները ներշնչվում են գեղեցիկի զգացողությամբ:

ՍՈՒՐԵՆ ԱՌԱՔԵԼՅԱՆ,
Արվեստի վաստակավոր գործիչ

ՇԱԽՄԱՏ

14 ուղեգրերը գտան տերերին

Մյուս 15-ը կպարզվեն լրացուցիչ մրցապայքարում

157 շախմատիստուհիներ էին խաղում Եվրոպայի կանանց երկրորդ առաջնությունում։ Նշենք, որ նրանցից 62-ը գրոսմայստերներ էին։ Մրցաշարը պետք է անվաներ ոչ միայն աշխարհամասի չեմպիոնուհուն եւ մրցանակակիրներին, այլ նաեւ աշխարհի առաջնության 29 մասնակիցներին։

Վարշավայի «Մարիոտ» հյուրանոցի մեծ սրահում անցկացված առաջնությունը չափազանց համառ պայքարում ընթացավ։ Բավական է ասել, որ չորոշվեցին ոչ միայն չեմպիոնուհին ու մրցանակակիրները, այլեւ աշխարհի առաջնության բոլոր մասնակիցները։ Այնպես որ լրացուցիչ պայքար է սպասում։

Շվեյցարական խաղակարգով, 11 տուրով անցկացված մրցաշարում յոթ մասնակիցներ վաստակեցին 8-ական միավոր եւ բաժանեցին առաջին տեղը։ Նշենք, որ նրանց թվում է նաեւ Հայաստանի եռակի չեմպիոնուհի Նաիրա Աղաբաբյանի դուստրը՝ Էլմիրա Սկրիպչենկո-Լոթիեն (ավելացնենք, որ ինքը Նաիրան, համեստ արդյունք ցույց տվեց եւ տեղ գրավեց աղյուսակի երկրորդ կեսում)։ Եվս յոթ շախմատիստուհիներ վաստակեցին 7,5-ական միավոր եւ բաժանեցին 8-14-րդ տեղերը։

Եթե Եվրոպայի առաջնությունում առաջին 14 տեղեր գրաված մասնակիցներն իրավունք նվաճեցին հանդես գալու տարեվերջին կայանալիք աշխարհի առաջնությունում, ապա մյուս 15 ուղեգրերի տերերը պետք է որոշվեն լրացուցիչ մինիմրցախաղերից հետո, քանի որ միանգամից 24 շախմատիստուհիներ վաստակեցին 7-ական միավոր եւ բաժանեցին 15-38-րդ տեղերը։ Նրանց թվում են նաեւ Հայաստանի երկու ներկայացուցիչները՝ գրոսմայստերներ Էլինա Դանիելյանը եւ Լիլիթ Մկրտչյանը։ Նրանք ամբողջ առաջնության ընթացքում աղյուսակը գլխավորողների թվում էին, եւ միայն եզրագծում մի փոքր տեղի տվեցին։ Եվ Էլինան, եւ Լիլիթը մի շարք հիանալի պարտիաներ անցկացրեցին Լեհաստանի մայրաքաղաքում, եւ, անկախ լրացուցիչ խաղերից, նրանց մրցելույթները պետք է շատ հաջող համարել։ Իհարկե, հույս ունենք, որ մրցախաղերը եւս նրանք բարձր մակարդակով կանցկացնեն ու աշխարհի առաջնությանը մասնակցելու իրավունքին կարժանան, թեեւ նրանց ուժեղ մրցակիցներ են բաժին ընկել։ Այժմ Էլինա Դանիելյանը մրցելու է Քեթեւան Կախիանի-Գերշինսկայի (Գերմանիա), իսկ Լիլիթ Մկրտչյանը՝ Օլգա Ալեքսանդրովայի (Ուկրաինա) հետ։

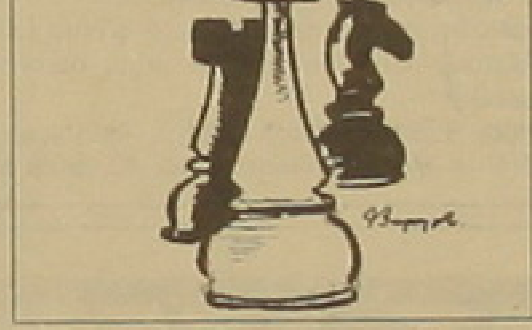

Աշխարհամասի առաջնությունում հանդես էին գալիս մեր հանրապետության եւս երկու շախմատիստուհիներ՝ Գոհար Հլղաթյանը եւ Նելլի Աղինյանը։ Նրանք վաստակեցին 5-ական միավոր եւ տեղեր զբաղեցրին մրցաշարային աղյուսակի միջնամասում։

Կասպարովը հաղթում է նաեւ առանց զինվորների

Մի նոր, հետաքրքիր մրցախաղ անցկացրեց աշխարհի 13-րդ չեմպիոն Գարրի Կասպարովը։

Շախմատն ավելի լայնորեն տարածելու նպատակով Լոնդոնում նա չորս պարտիայից բաղկացած մրցամարտում հանդիպեց անգլիացի գործարար, մեծահարուստ Թերենս Չեպմենի հետ։ Վերջինս նշանավոր շախմատիստ չէ, բայց ժամանակին եղել է Մեծ Բրիտանիայի պատանիների չեմպիոն, Օքսֆորդի համալսարանի անդամ։ Սակայն այս մրցախաղում, կողմերի հնարավորությունները հավասարեցնելու նպատակով, Կասպարովը յուրաքանչյուր պարտիայում խաղում էր առանց երկու զինվորի։ Բայց դա էլ չխանգարեց, որպեսզի աշխարհի ուժեղագույն շախմատիստը 2,5-1,5 հաշվով հաղթի մրցակցին։ Կասպարովը շահեց 1-ին եւ 4-րդ պարտիաները, Չեպմենը՝ 3-րդը, իսկ 2-րդը ոչ-ոքի ավարտվեց։

Փորձեք լուծել

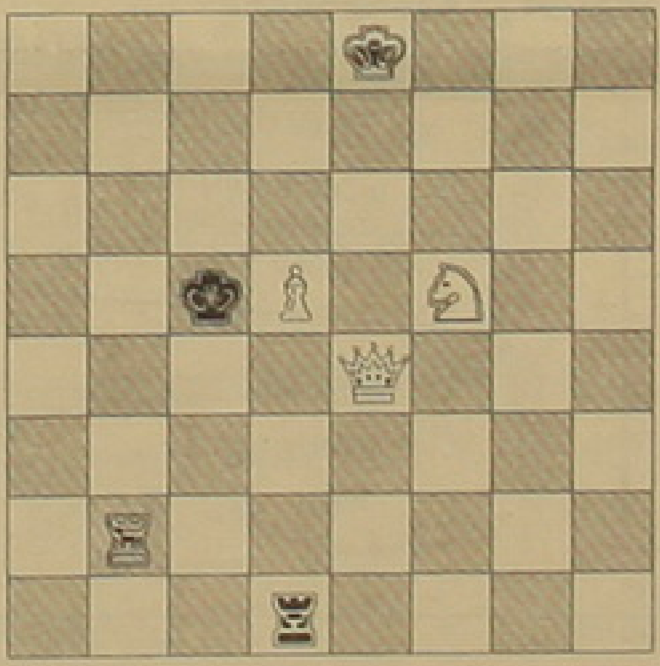

Մատ 2 քայլից

ՆՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Երկուսում էլ՝ 2-1 հաշվով

Անցկացվեցին Հայաստանի ֆուտբոլի գավաթի խաղարկության կիսաեզրափակիչ փուլի առաջին խաղերը։

«Շիրակ» (Գյումրի)–«Արարատ» (Երեւան)՝ 1–1։ Դաշտի տերերն առաջին խաղակեսում որոշ առավելություն ունեին, ինչն իր արտահայտությունը գտավ հաշվի մեջ։ Հանդիպման 11-րդ րոպեին գյումրեցի Արարատ Հարությունյանը գրավեց հյուրերի դարպասը՝ 1–0։ Երկրորդ խաղակեսում ավելի ակտիվ էին արարատցիները, որոնցից իր սուր գործողություններով առանձնանում էր հատկապես Կարեն Բարսեղյանը։ Հենց նա էլ իր թիմին հաղթանակ պարգեւեց։ Հյուրերի հարձակվողը նախ 56-րդ րոպեին հավասարեցրեց հաշիվը, ապա, 72-րդ րոպեին, առաջ մղեց «Արարատին»։

«Միկա» (Աշտարակ)–«Փյունիկ» (Երեւան)՝ 2–1։ Լարված պայքար ծավալվեց նաեւ այս խաղում, որն անցկացվեց Արարատի մարզադաշտում։ Հաշիվը 34-րդ րոպեին բացեց Արմեն Պետիկյանը («Միկա»), իսկ երկրորդ խաղակեսի 2-րդ րոպեին նրա թիմակից Աբրահամ Խաշմանյանը խփեց 2-րդ գոլը։ Միայն դրանից հետո փյունիկցիներն ակտիվացան, եւ նրանց գրոհներից մեկը պսակվեց հաջողությամբ։ Հաշիվը կրճատել հաջողվեց Հայկ Հարությունյանին (79')։

Առջեւում պատասխան խաղերն են։ Մայիսի 12-ին կմրցեն «Արարատն» ու «Շիրակը», մայիսի 13-ին՝ «Փյունիկն» ու «Միկան»։

Թեեւ գոլ չգրանցվեց

Չեմպիոնների լիգայի կիսաեզրափակիչ փուլի առաջին խաղն անցկացրին նաեւ «Լիդս յունայթեդ» (Անգլիա) եւ «Վալենսիա» (Իսպանիա) թիմերը։

Հանդիպումը ոչ-ոքի ավարտվեց՝ 0–0, բայց ընթացավ բավականին աշխույժ պայքարում։ Դաշտի տերերը՝ «Լիդսի» ֆուտբոլիստները, ավելի շատ էին տիրում գնդակին, ավելի հաճախ սպառնում մրցակցի դարպասին, բայց «Վալենսիայի» գոլային սպառնալիքներն ավելի վտանգավոր էին։ Այդուհանդերձ, դարպասների գրավում չարձանագրվեց, եւ եզրափակիչի մասնակցին կորոշի մայիսի 8-ին կայանալիք «Վալենսիայի» եւ «Լիդսի» պատասխան հանդիպումը։

Հիշեցնենք, որ այդ խաղի հաջորդ օրը՝ մայիսի 9-ին, երկրորդ անգամ կմրցեն մյուս կիսաեզրափակիչի մասնակիցներ «Բավարիան» (Գերմանիա) եւ «Ռեալը» (Իսպանիա)։

Շումախերի 47-րդ հաղթանակը

Բարսելոնի «Կատալունիա» մրցարշավարանում անցկացվեց «Ֆորմուլա-1» դասի ավտոմեքենաների աշխարհի առաջնության հինգերորդ փուլը՝ Իսպանիայի Մեծ մրցանակի խաղարկությունը։

Փուլի հաղթող դարձավ աշխարհի եռակի չեմպիոն Միխայել Շումախերը («Ֆերրարի»), որն ավելի ամրապնդեց առաջատարի իր դիրքերը։ Ի դեպ, սա գերմանացի մարզիկի 47-րդ հաղթանակն էր Մեծ մրցանակի խաղարկության փուլերում։ Երկրորդ եւ երրորդ մրցանակակիրներ դարձան համապատասխանաբար Խուան-Պաբլո Մոնտոյան («Ուիլյամս») եւ Ժակ Վիլնյովը (ԲԱՌ)։

Բախտը պարզապես երես թեքեց աշխարհի կրկնակի չեմպիոն Միկա Հակինենից («Մաքլարեն»)։ Ֆինն մրցարշավորդը եզրագծից մեկ շրջան առաջ գլխավորում էր վազքը, բայց մեքենայի անսարքության պատճառով ի վերջո բավականին ետ մնաց հաղթողներից։

Հինգ փուլից հետո աշխարհի առաջնությունը գլխավորում է Միխայել Շումախերը («Ֆերրարի»), որը 36 միավոր է վաստակել։ Երկրորդ տեղում է Դեւիդ Կուլթհարդը («Մաքլարեն», 28 միավոր), երրորդում՝ Ռուբենս Բարիկելլոն («Ֆերրարի», 14)։

Բաժինը վարում է
ՌԱԶՄԻԿ ԱՎԱԳՅԱՆԸ

ՃԻՇՏ ԼՈՒԾԵԼՈՎ ՄՐՑԱՆԱԿԱՅԻՆ ԽԱՉԲԱՌԸ ԵՎ ԱՌԱՋԻԿԱ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ ԱՌԱՋԻՆԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԵԼՈՎ «ԱԶԳ»-Ի ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ, ԿԱՐՈՂ ԵՔ ՍՏԱՆԱԼ ԱՐԺԵՔԱՎՈՐ ՄՐՑԱՆԱԿԸ։

Նախորդ համարում տպագրված խաչբառի պատասխանները

Ուղղահայաց

1. Քավարան։ 2. Բարբուզան։ 3. Գառնի։ 4. Գոգլի։ 5. Խառատյան։ 6. Շինական։ 9. Ստարտ։ 10. Աբգար։ 16. «Բրավո»։ 17. Բասրա։ 21. Հորդանան։ 23. Մարաջախտ։ 24. Նազարեթ։ 25. Մուղնի։ 26. Ապագա։ 27. Գերանդի։ 31. «Այրին»։ 32. Լուսոն։

Հորիզոնական

7. Բալագան։ 8. Հորադիս։ 11. Կարբոնատ։ 12. «Բալթազար»։ 13. Գառզու։ 14. Արշակ։ 15. Այվար։ 18. «Սնարք»։ 19. Մասնե։ 20. Եհովա։ 22. Բրամս։ 28. Նաիրի։ 29. Գուլպա։ 30. Արմեն։ 33. Մալաքյան։ 34. Գյուրջյան։ 35. Նեգատիվ։ 36. Կոլխիդա։

ՄՐՑԱՆԱԿԱՅԻՆ ՍԿԱՆՎՈՐԴ

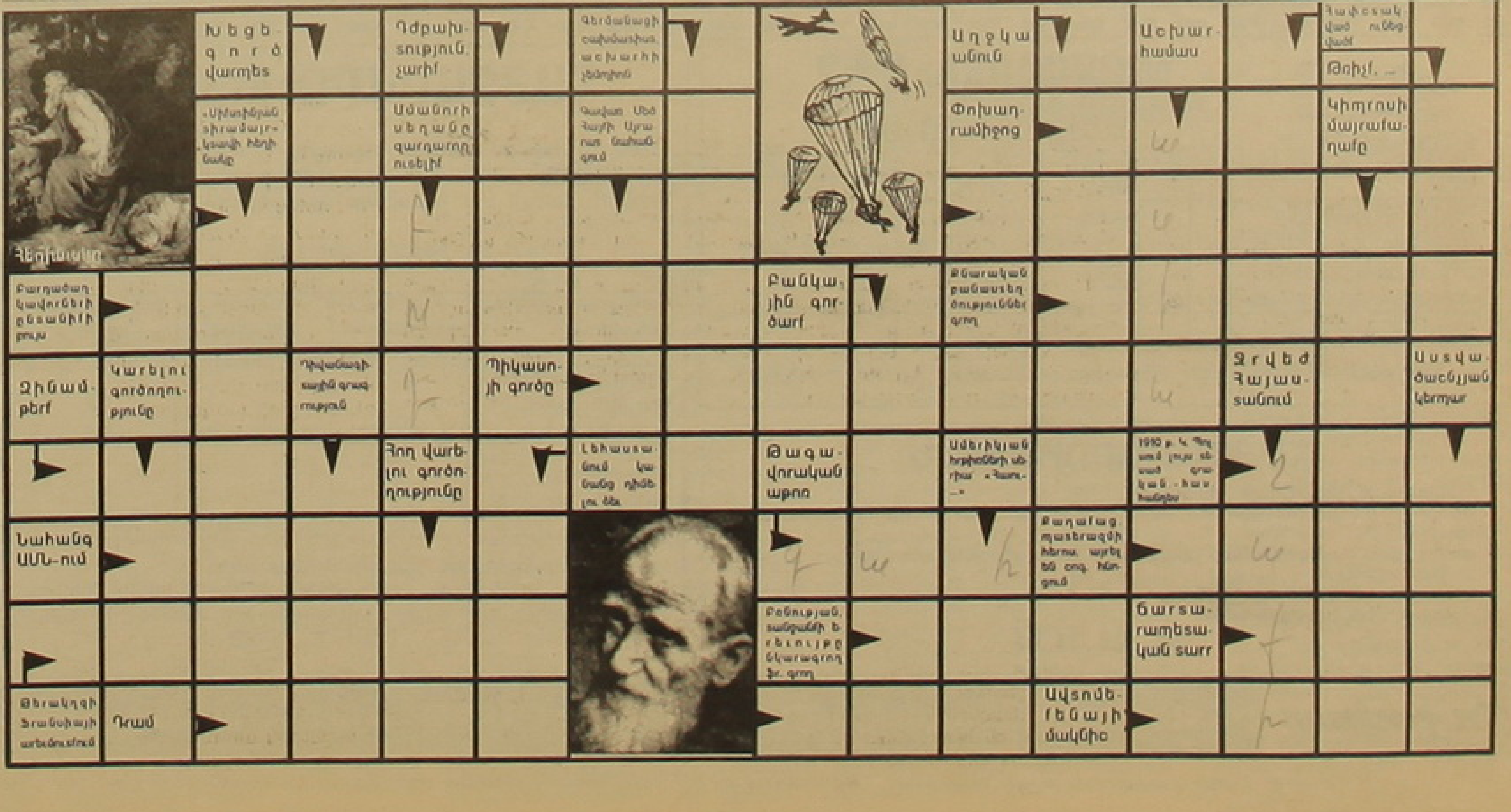

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՀՐԱՎԵՐ

Ընկերությանը անհրաժեշտ են 20-45 տարեկան աշխատողներ հետեւյալ մասնագիտություններով

- ցանցային ադմինիստրատոր,
- օպերատոր,
- հաշվապահ,
- գործավար-օպերատոր:

Մասնագիտական աշխատանքային փորձ ունեցողներին կտրվի նախապատվություն: Ռեզյումեները ներկայացնել Հակոբ Հակոբյան 3 հասցեով, մինչեւ մայիսի 5-ը, ամեն օր ժամը 9:00–23:00-ը:

Տեղեկատու հեռախոս՝ 27-59-60

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը

մրցութային կարգով աշխատանքի է հրավիրում

վերելակի մեխանիկի

Թեկնածուն պետք է ունենա միջնակարգ-մասնագիտական կրթություն, նվազագույնը երկու տարվա համապատասխան աշխատանքային փորձ:

Պահանջվող փաստաթղթերն են՝ միջնակարգ-մասնագիտական կրթության վկայական եւ ինքնակենսագրական (resume):

Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ ս. թ. մայիսի 8-ը, ժամը 17:45:

Առաջարկվող աշխատանքը 40 տոկոս դրույքաչափով է:

Դիմել ՀԱՀ-ի կադրերի բաժին հետեւյալ հասցեով՝ Մարշալ Բաղրամյան 40, 50ա սենյակ:

ՄԻԺԻ

ՄԱՐԴՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԻ ԵՎ ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ - ՀԿ

INSTITUTE FOR DEMOCRACY AND HUMAN RIGHTS - NGO

IDHR

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԻԺԻ-ն հրավիրում է աշխատանքի տնօրենի օգնականի եւ ծրագրի կառավարիչների

Տնօրենի օգնականի պաշտոնը զբաղեցնելու համար անհրաժեշտ պահանջներն են

- բարձրագույն կրթություն
- հայերեն եւ անգլերեն լեզվի վարժ տիրապետում
- համակարգչային հմտություններ
- կազմակերպչական ձիրք եւ կարողություն
- հաղորդակցվելու հմտություն
- ցանկալի է հանրային աշխատանքի մասնակցության փորձ

Ծրագրի կառավարիչների պաշտոնները զբաղեցնելու համար անհրաժեշտ պահանջները նույնն են, ի հավելումն պարտադիր է՝

- ծրագրերի մշակման եւ իրականացման առնվազն երեք տարվա աշխատանքային փորձը

Եթե ցանկանում եք զբաղեցնել նշված պաշտոնները եւ աշխատել հավակնոտ ու հանձնառու թիմում, մինչեւ ս.թ. մայիսի 18-ը ներկայացրեք ՄԻԺԻ-ի գրասենյակ

1. ***Աշխատանքային կենսագրություն***
2. ***Երաշխավորագիր երկու անձից***
3. ***Դիմում-հայտ***

Հասցե՝ Երեւան, Այգեձոր 4/1, Հեռ. 26 47 12
էլ.փոստ idhr@acc.am

ԳԱՄԳ

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՏԵՂԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

ՊԱՀԱՆՋՎՈՒՄ ԵՆ

✓ շրջիկ տոմսավաճառ
✓ բարետես հեռախոսավարուհի
✓ վաճառող
✓ կշռող վաճառող
✓ մատուցողուհի
✓ խոհարար-ձեւավորող
✓ գործավար՝ անգլերենի եւ համակարգչի իմացությամբ (մինչեւ 35 տարեկան)

Հասցեն՝ Մաշտոցի 38, ☎ 530566

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը

մրցութային կարգով աշխատանքի է հրավիրում

ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԿՈՈՐԴԻՆԱՏՈՐԻ

Թեկնածուն պետք է ունենա համապատասխան մասնագիտական կրթություն, 1-2 տարվա համապատասխան աշխատանքային փորձ: Հայերենի, ռուսերենի, անգլերենի եւ համակարգչի գերազանց տիրապետումը, ինչպես նաեւ կազմակերպչական եւ հաղորդակցման բարձր ունակությունները պարտադիր են:

Մագիստրոսի կոչումը լրագրության, գործարար կամ հասարակական կառավարման ոլորտում, ինչպես նաեւ լրագրողի փորձառությունը ցանկալի են:

Պահանջվող փաստաթղթերն են կրթության վկայական, ինքնակենսագրական (resume) եւ երկու մասնագիտական երաշխավորագիր:

Դիմել ՀԱՀ-ի կադրերի բաժին, մինչեւ ս. թ. մայիսի 15-ը, ժ. 17:45-ը՝ Մարշալ Բաղրամյան 40, 50ա սենյակ հասցեով:

FUTURE WORK EMPLOYMENT CENTER

Կենտրոնին հարկավոր են հետեւյալ մասնագիտություններն ունեցող աշխատողներ

ԳԻՆԵԿՈԼՈԳ, ՖԻԶԻՈԹԵՐԱՊԵՎՏ, ԿԱՐԴԻՈԼՈԳ, ՍՏՈՄԱՏՈԼՈԳ, ՍՈՆՈԳՐԱՖԻՍՏ

Լիցենզիայի առկայությունը պարտադիր է

Կոմպյուտերային դասընթացներ

Ծրագրեր	Տեւողությունը	Ծրագրի վարձը	
		Խմբում	Անհատ
Windows, MS Word, MS Excel	1 ամիս	5000 դր.	10000 դր.
Windows, Word, Excel, Internet	1,5 ամիս	10000 դր.	15000 դր.
Windows, MS Word, Internet	1 ամիս	6000 դր.	12000 դր.
Windows 98, 2000, MS Word	2 շաբաթ		5000 դր.
Windows 98, 2000, MS Excel	2 շաբաթ		5000 դր.
Corel Draw 9, 10	1 ամիս		14000 դր.
Abofe PhotoShop 5.5, 6	1 ամիս		14000 դր.
Web Design	1 ամիս		18000 դր.
Internet, E-Mail, WWW, FTP	4 պարապմունք	2000 դր.	4000 դր.
Internet, E-Mail, WWW, FTP	6 պարապմունք	2500 դր.	5000 դր.

ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

անձնագրերի (ռուսերեն եւ ուկրաիներեն), դիպլոմների, ստուգման գրքույկների եւ այլ փաստաթղթերի:

Մեր հասցեն Մաշտոցի 20, հեռ. 53-22-56

Ինտերնետի տրամադրում

Նախապես գրանցվելով	Նախապես գրանցվելով եւ մասնագետի օգնությամբ	Առանց նախապես գրանցվելու	Առանց գրանցվելու մասնագետի օգնությամբ
500 դր.	1000 դր.	700 դր.	1200 դր.

Կանոնադրությունների, պայմանագրերի կազմում, տեքստերի հավաքում, համակարգչային այլ ծառայություններ

«Գործ բոլորին»

ԳՈՐԾ ԲՈԼՈՐԻՆ

գործակալությունն աշխատանքի է հրավիրում մասնագետներ բոլոր մասնագիտությունների գծով:

Հասցեն՝ Տերյան 52, հեռ. 58-61-56:

Ռեստորան - հյուրանոցը

հրավիրում է աշխատանքի երիտասարդ, բարետես աղջիկների (մինչեւ 25 տարեկան)՝ աշխատելու որպես մատուցողուհիներ:

Հասցեն՝ 351920, Աբելյան-Ֆուչիկի փողոցների խաչմերուկ,

հեռ.՝ 34 27 00:

Comp line «ՔՈՄՓԼԱՅՆ» ՍՊԸ

Վաճառում են

CPU	RAM	HDD	SVGA	$
Intel Pentium III 800F M/B ASUS CUSI_FX ATX/SB/LAN	128 Mb SDRAM (PC-133)	20.4 Gb WD UDMA100	8 Mb up to 64Mb	700
Intel Pentium III 866F M/B Gigabyte GA-60XE1 <i815EP>	128 Mb SDRAM (PC-133)	20.4Gb WD UDMA100	16 Mb S3 Savage 4	775
Minitower MARS ATX				75

Հասցեն՝ Թումանյան 15, հեռ.՝ 520188, ֆաքս՝ 540340

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Նոր Երզնկայի գյուղապետարանը հրավիրում է աճուրդի, որը տեղի կունենա 2001 թ. մայիսի 14-ին, ժամը 11-ին, Կոտայքի մարզի Նոր Երզնկայի գյուղապետարանի շենքում:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ ԵՆ

Վաճառվող օբյեկտի անվանումը	Օբյեկտի զբաղեցրած մակերեսը	Հասցեն. գտնվելու վայրը	Մեկնարկային գինը (դրամով)
Առեւտրի կենտրոնին կից միհարկանի քարե շինություն	206,9	գ. Նոր Երզնկա	272.500
Հավաքովի մետաղյա տաղավար	38,4	գ. Նոր Երզնկա	130.800

Աճուրդը կանցկացվի դասական եղանակով:

Աճուրդին մասնակցել ցանկացողները պետք է դիմեն մինչեւ 2001 թ. մայիսի 13-ը, ժամը 18-ը, աճուրդային հանձնաժողովին:

Հեռ.՝ 024-2-11-52

OTTO

Գերմանական **«OTTO»** ֆիրմայի ներկայացուցչությունը Երեւանում առաջարկում է ապրանքներ պատվերով «OTTO» կատալոգներից:

Հասցեն՝ Սարյան 22
Հայփոստի շենք, 2-րդ հարկ
Հեռ.՝ 538105

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Բազմամյա բժշկության մասնագետ ՌԵՅԿԻ II աստիճանի վարպետ Աշոտ Հակոբյանն ախտորոշում եւ արմատապես բուժում է.

- Հոգեկան խանգարումներ (վախ, դեպրեսիա, էնդոգեն դեպրեսիա, կակազում)
- Երեւանյան հիվանդություն
- Նյարդային խանգարումներ

Հեռ.՝ 25 31 51

For Your Internal News of Armenia Log on to www.azg.am In English, Russian, Armenian and Turkish

@rminco Global Telecommunications

Ինտերնետ ծառայություններ «ԻՆՏԵՐՆԵՏ» սրճարանում: *Խանջյան 50: Հեռ. 575823:*

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության՝ 4. 05. 2001 Գինը՝ 100 դրամ